

**Univerzita Karlova v Praze
Fakulta humanitních studií**

žádost o prodloužení akreditace

navazujícího magisterského studijního programu

**HUMANITNÍ STUDIA
*HUMANITIES***

studijní obor

**OBEČNÁ ANTROPOLOGIE –
INTEGRÁLNÍ STUDIUM ČLOVĚKA
*GENERAL ANTHROPOLOGY***

(prezenční forma, dvouletá standardní doba studia, výuka v českém resp.
anglickém jazyce)

září 2012

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (bakalářské a magisterské SP)							
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze						
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií					st. doba	titul
Název studijního programu	Humanitní studia	STUDPROG	N6107	2	Mgr.		
Původní název SP		platnost předchozí akred.	21. 5. 2013				
Typ žádosti	udělení akreditace	X prodloužení akreditace	rozšíření akreditace:	<i>o nový studijní obor</i>	<i>o formu studia</i>	<i>na instituci</i>	
Typ studijního programu	bakalářský	magisterský	X navazující magisterský		rigorózní řízení	KKOV	ISCED97
Forma studia	prezenční	kombinovaná	Distanční		ano/ne		
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Obecná antropologie – integrální studium člověka				ne	-	6107T005
Jazyk výuky	čeština	Varianta studia	X jednooborové	dvouoborové	jednooborové a dvouoborové		
Název studijního programu v anglickém jazyce	Humanities						
Název studijního oboru v anglickém jazyce	General Anthropology						
Název studijního programu v českém jazyce							
Název studijního oboru v českém jazyce							
(Předpokládaný) počet přijímaných	40	Počet studentů k datu podání žádosti	132				
Stávající garant SP	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.						
Návrh nového garanta SP	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.						
Zpracovatel návrhu	Bc. Zuzana Schreiberová, zuzana.schreiberova@fhs.cuni.cz						
Kontaktní osoba z fakulty	Bc. Magdalena Foffová, magdalena.foffova@fhs.cuni.cz			Kontaktní osoba RUK	Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz		
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html			přístupový login a heslo	login: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK			
Den projednání/schválení	14. 6. 2012	21. 6. 2012	24. 9. 2012	-			
Podpis rektora				Datum			

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (bakalářské a magisterské SP)							
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze						
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií					st. doba	titul
Název studijního programu	Humanities	STUDPROG	N6107	2 roky	Mgr.		
Původní název SP				platnost předchozí akred.	21. 5. 2013		
Typ žádosti	udělení akreditace	☒ prodloužení akreditace	rozšíření akreditace:	☐ o nový studijní obor	☐ o formu studia	☐ na instituci	
Typ studijního programu	bakalářský	magisterský	☒ navazující magisterský		rigorózní řízení		
Forma studia	☒ prezenční	kombinovaná	distanční	ano/ne	titul	KKOV	ISCED97
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	General Anthropology			ne	-	6107T005	312
Jazyk výuky	anglický	Varianta studia	☒ jednooborové	dvouoborové	jednooborové a dvouoborové		
Název studijního programu v anglickém jazyce							
Název studijního oboru v anglickém jazyce							
Název studijního programu v českém jazyce	Humanitní studia						
Název studijního oboru v českém jazyce	Obecná antropologie – integrální studium člověka						
(Předpokládaný) počet přijímaných	5	Počet studentů k datu podání žádosti	0				
Stávající garant SP	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.						
Návrh nového garanta SP	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.						
Zpracovatel návrhu	Bc. Zuzana Schreiberová, zuzana.schreiberova@fhs.cuni.cz						
Kontaktní osoba z fakulty	Bc. Magdalena Foffová, 251 080 335, magdalena.foffova@fhs.cuni.cz			Kontaktní osoba RUK	Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klbalova@ruk.cuni.cz		
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html			přístupový login a heslo	login: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK			
Den projednání/schválení	13. 9. 2012	20. 9. 2012	24. 9. 2012				
Podpis rektora				Datum			

B – Akreditace studijního programu / oboru	
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Obecná antropologie – integrální studium člověka
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	
Charakteristika oboru	
<p>Studijní obor Obecná antropologie vychází z pluralitního přístupu věd o člověku s důrazem na heuristickou hodnotu jednotlivých subdisciplín. Primárním cílem studia je porozumění různosti východisek jednotlivých subdisciplín bez potřeby odkazování k synkretickým metateoriím. Společným základem studijního oboru jsou kurzy povinné pro všechny studenty, v nichž jsou představeny fundamentální východiska jednotlivých subdisciplín a jejich vztah prostřednictvím představení klíčových textů a diskuzí o nich v navazujícím semináři. Tyto subdisciplíny jsou formou specializačních modulů reprezentovány:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) sociálně-kulturní antropologií; ii) filosofickou antropologií iii) historickou antropologií a iv) etologií člověka (evoluční antropologií). <p>Na počátku studia si studenti vybírají libovolnou kombinaci ze dvou výše uvedených specializačních modulů s tím, že po prvním roce studia si zvolí jednu z nich jako diplomní. Kromě společného základu je koncepce studia postavena na bloku a) teoretické a b) metodologické přípravy, která je specifická pro jednotlivé specializační moduly.</p> <p>V případě sociálně-kulturní antropologie se jedná o:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Klíčové texty pro sociální a kulturní antropologii a Jazyk, kultura a společnost b) Etnografie: metoda a žánr; <p>v případě filosofické antropologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Seminář k historii filozofické antropologie I a II b) Metodický seminář k filozofické antropologii; <p>v případě historické antropologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Historická antropologie I a II b) Historiografie a metodologie historické vědy; <p>v případě etologie člověka:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Evoluční biologie a Etologie člověka b) Metodologie výzkumu chování. <p>Poslední částí koncepce studijního oboru je prostor věnovaný vlastní badatelské práci s odpovídajícím teoretickým ukotvením v rámci vybrané diplomní specializace a zakončené podáním diplomové práce. Dovednost badatelské činnosti je podložena povinnými metodologickými kurzy specifickými pro každý specializační modul a dále pak prohlubována v rámci diplomních seminářů, v nichž jsou diskutovány konkrétní výzkumné projekty.</p>	
Profil absolventa studijního oboru a cíle studia	
<p>Cílem studia Obecné antropologie je naučit studenty porozumět komplexním sociálním jevům z pohledu různých teoretických konceptů a posuzovat adekvátnost takových přístupů v konkrétních situacích. Absolvent studijního oboru OA je tedy všeobecně vzdělaný a jazykově dobře vybavený odborník s teoretickými znalostmi jednotlivých antropologických disciplín, který je zároveň schopen provádět samostatný výzkum pomocí společenskovědních metodologických přístupů. Je schopen orientovat se a porozumět nejrůznějším sociálním fenoménům (včetně konfliktů mezi různými komunitami) a symbolickým systémům. Tyto fenomény dokáže nahlížet z perspektivy různých sociálních aktérů, což mu umožňuje odhalovat zdroje konfliktů uvnitř lidského společenství a iniciovat opatření k jejich řešení. Absolvent díky své vysoké flexibilitě nachází široké uplatnění v akademické sféře jako vysokoškolský učitel a výzkumný pracovník, v nejrůznějších nadacích a neziskových organizacích, dále ve státní správě, v žurnalistice, diplomatických službách, firemním výzkumu apod.</p>	

Charakteristika změny od předchozí akreditace

Studijní plán byl upraven takto: tři povinné předměty společného základu, které je povinen absolvovat každý student, jsou koncipovány tak, aby tematicky obsáhly základy všech čtyř oblastí s ohledem na charakteristiku a cíle oboru Obecná antropologie – integrální studium člověka. Student zároveň volí dvě specializace, ve kterých je povinen splnit další tři povinné předměty a s ohledem na které volí povinně volitelné předměty.

Záměrem je, aby student v předmětech povinného základu získal přehled o přístupech a metodologii v rámci jednotlivých směrů Obecné antropologie a byl tak lépe připraven na studium ve zvolených specializacích.

Adresa www stránky s dosud platnou verzí žádosti o akreditaci / kontaktní osoba

<http://fhs.cuni.cz/FHS-105-version1-OAakreditace.pdf> (magdalena.foffova@fhs.cuni.cz)

Informační a technické zabezpečení studijního programu

Knihovna:

Studentům je k dispozici zejména **Knihovna společenských věd T. G. Masaryka v Jinonicích** (U Kříže 8, 158 10 Praha 5 – Jinonice), e-mail: knihovnajin@ruk.cuni.cz

www: <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/>.

Knihovna nabízí následující služby:

prezenční studium (volný výběr)

on-line přístup k elektronickým zdrojům, vzdálený přístup k e-zdrojům

výpůjční služby

samoobslužné kopírování a tisk dokumentů

základní informační služby

skenování dokumentů

tisk ze síťové tiskárny za poplatek

přístup k počítačům připojeným na Internet

meziknihovní výpůjční služby

Součástí knihovny je i studovna, která je studentům (stejně jako knihovna) otevřena Po – Pá 8:30 – 19:00, a vedle toho také v sobotu 9:00 – 18:00. Ve zkouškovém období platí rozšířená otvírací doba i o sobotách.

Cílem knihovny je profilovat fond v celé širší společenskovědních oborů. Fond je zaměřen především na sociálněvědní a humanitní disciplíny s důrazem na filosofickou, sociální a kulturní antropologii; moderní a soudobé dějiny; filosofii; judaika; knihovnictví a informační vědu; mezinárodní teritoriální studia (area studies); náboženství; politologii; psychologii; sociální práci; sociologii a na ekologickou dimenzi trvale udržitelného rozvoje. Fond je pravidelně doplňován nově vycházející domácí knižní produkcí v širokém spektru společenských věd tak, aby v něm byla česká odborná literatura zastoupena v co největší úplnosti, ale i zahraniční literaturou, která tvoří 70 % ročního přírůstku.

Celkově bylo k 31. 12. 2011 ve fondu 87 356 knihovních jednotek evidovaných v elektronickém katalogu. Z toho 10 362 vysokoškolských kvalifikačních prací, 4 044 vázaných ročníků seriálů a 220 e-zdrojů na pevném nosiči. Součástí je také 70 elektronických knih. V roce 2011 bylo zaevidováno 5328 nových přírůstků, z toho 3778 knih, 1550 ostatních dokumentů (kvalifikační práce, elektronické zdroje, normy apod.). Knihovna zpřístupňuje řadu on-line databází jak bibliografických, tak plnotextových, které obsahují stovky zahraničních časopisů i knih.

(vypracováno na základě Výroční zprávy za rok 2011, <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/KSV-14-version1-Zprava2011.pdf>)

Dále mají studenti možnost využívat knižní fondy dalších základních součástí UK v Praze.

Dostupnost výpočetní techniky:

Studentům UK FHS jsou k dispozici především pevné počítače v Areálu UK Jinonice (U Kříže 8), a to 120 ks v době 8:15 - 19:00.

Na 95 PC je k dispozici Windows 7, Microsoft Office, Firefox, Google Chrome, Adobe Acrobat Reader, OpenOffice, VLC, SW na vypalování CD, čtečka paměťových karet a USB 2.0 v přední části počítače.

Na 25 PC je k dispozici Windows XP, Microsoft Office, Firefox, Google Chrome, Adobe Acrobat Reader, OpenOffice, VLC, Photoshop 7, SW na vypalování CD.

Na vybraných stanicích je SW SPSS a Atlas TI a možnost úpravy videa.

Ze všech stanic je možné tisknout na strojích Océ - černobíle A3.

Pro práci s elektronickými informačními zdroji, které jsou přístupné jen ze sítě UK, mohou studenti využít připojení prostřednictvím privátní sítě VPN. K připojení stačí přístupové údaje do sítě FHS. Více informací o VPN na <http://www.jinonice.cuni.cz/vpn>.

Dále mají studenti možnost využívat pevné počítače v následujících součástech UK v Praze:

Hyberská 3 (70 stanic), Celetná 13 (20 stanic).

V neposlední řadě jsou studentům oboru Obecná antropologie – integrální studium člověka k dispozici tři notebooky s nainstalovaným programem Atlas TI.

C – Pravidla pro vytváření studijních plánů a státní závěrečná zkouška							
Vysoká škola		Univerzita Karlova v Praze					
Součást vysoké školy		Fakulta humanitních studií					
Název studijního programu		Humanitní studia					
Název studijního oboru		Obecná antropologie – integrální studium člověka					
č.	Název předmětu	Rozsah	způsob zak.	druh před.	kred.	Vyučující	dopor. úsek st.
Předměty povinné: společný základ (pro všechny specializace)							
1.	Klíčové antropologické texty	0/2	Zk	P	6	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Dr.phil. Mgr. Pavel Himl, doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	1 ZS
2.	Antropologický seminář	0/2	Zk	P	6	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Dr.phil. Mgr. Pavel Himl, doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	1 LS
3.	Diplomní seminář (I. – IV.)	0/2	KZ	P	4x5	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Dr.phil. Mgr. Pavel Himl, doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	1 ZS, 1 LS, 2 ZS, 2 LS
SOCIOKULTURNÍ ANTROPOLOGIE povinné předměty:							
4.	Etnografie: metoda a žánr	2/0	Zk	P	6	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.	1 ZS
5.	Jazyk, kultura a společnost	0/2	Zk	P	6	PhDr. Marek Halbich, Ph.D.	1 LS
6.	Klíčové texty pro sociální a kulturní antropologii	0/2	Zk	P	6	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.	2 ZS
HISTORICKÁ ANTROPOLOGIE povinné předměty:							
7.	Historická antropologie I.	0/2	Zk	P	6	Dr.phil. Mgr. Pavel Himl	1 ZS
8.	Historická antropologie II.	0/2	Zk	P	6	Dr.phil. Mgr. Pavel Himl	1 LS
9.	Historiografie a metodologie historické vědy	2/0	Zk	P	6	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2 ZS
FILOSOFICKÁ ANTROPOLOGIE povinné předměty:							
10.	Historie filosofické antropologie I.	0/2	Zk	P	6	Mgr. Richard Zika, Ph.D., Mgr. Jakub Marek, Ph.D.	1 ZS
11.	Historie filosofické antropologie II.	0/2	Zk	P	6	Mgr. Richard Zika, Ph.D., Mgr. Jakub Marek, Ph.D.	1 LS
12.	Metodický seminář k filosofické antropologii	0/2	Zk	P	6	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	2 ZS
ETOLOGIE ČLOVĚKA povinné předměty:							
13.	Evoluční biologie	2/0	Zk	P	6	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.	1 ZS
14.	Étologie člověka.	2/0	Zk	P	6	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.	1 LS
15.	Metodologie výzkumu chování	0/2	Zk	P	6	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.	2 ZS
Celkem kreditů za povinné předměty					68 (32+18+18)		
Specializační povinné předměty budou v informačním systému vedeny jako blok povinně volitelných předmětů, provázaných v rámci specializací rekvizitami. Každý student musí splnit všechny tři předměty v každé ze zvolených specializací.							
Předměty povinně volitelné							
skupina 1							
16.	Antropologie a Romové	0/2	KZ	PV	5	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.	1 ZS
17.	Antropologie migrace a transnacionalismu	2/0	KZ	PV	5	Mgr. Petra Ezzeddine, Ph.D.	1 LS

18.	Sport, společnost a kultura	1/1	KZ	PV	5	PhDr. Marek Halbich, Ph.D.	2 ZS
19.	Vybrané kapitoly ze sociální antropologie Ameriky	2/0	KZ	PV	5	PhDr. Marek Halbich, Ph.D.	2 LS
20.	Socialita, materialita a konstruktivismus ve společenských vědách	1/1	KZ	PV	5	Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.	2LS
21.	Teorie etnicity a nacionalismu	2/0	KZ	PV	5	Mgr. et Mgr. Markéta Vaňková	1 ZS
22.	Úvod do politické antropologie	2/0	KZ	PV	5	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.	1 LS
23.	Novověké dějiny monstrosity a tělesné odlišnosti	0/2	KZ	PV	5	PhDr. Lucie Storchová, Ph.D.	2 ZS
24.	History and Theory (1995-2010). Nejnovější diskuse o teorii a praxi historické vědy	0/2	KZ	PV	5	PhDr. Lucie Storchová, Ph.D.	2 LS
25.	„Státu na tom záleží, zlý poddaný že nesmí žít“ Stát, policie a „zločin“ ve střední Evropě v letech 1770-1848	2/0	KZ	PV	5	Dr.phil. Mgr. Pavel Himl,	1 ZS
26.	Kacíři, cikáni a sodomité. Odlišnost ve společnostech raného novověku.	2/0	KZ	PV	5	Dr.phil. Mgr. Pavel Himl,	1 LS
27.	Dějiny pojmů a idejí	2/0	KZ	PV	5	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2 LS
28.	Historická antropologie náboženství (se zaměřením na Evropu)	2/0	KZ	PV	5	doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2 ZS
29.	Fenomenologie ducha – četba	0/2	KZ	PV	5	Doc. PhDr. L. Benyovszky, CSc., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	2 LS
30.	Vybrané otázky filosofické antropologie I.	2/0	KZ	PV	5	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	1 ZS
31.	Vybrané otázky filosofické antropologie II.	2/0	KZ	PV	5	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	1 LS
32.	Kierkegaard	2/0	KZ	PV	5	Mgr. Jakub Marek, Ph.D.	2 LS
33.	Problém člověka ve filosofické antropologii	0/2	KZ	PV	5	Mgr. Jakub Marek, Ph.D.	1 ZS
34.	Paleoantropologie	2/0	KZ	PV	5	Mgr. Linda Hroníková, Ph.D.	2 ZS
35.	Biologie člověka pro antropology	2/0	KZ	PV	5	Mgr. Linda Hroníková, Ph.D.	2 LS
36.	Variabilita lidské tělesnosti z pohledu biologie, psychologie a společenských věd	2/0	KZ	PV	5	Mgr. Věra Pivoňková, Ph.D.	2 LS
37.	Seminář psaní odborných článků	0/2	KZ	PV	5	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.	1 LS
38.	Čich, biologie, komunikace a kultura	2/0	KZ	PV	5	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.	2 ZS

minimální počet kreditů ze skupiny 1

40

Ve skupině povinně volitelných předmětů jsou zastoupeny předměty všech specializací. Každému studentovi je doporučeno vybírat povinně volitelné předměty, vztahující se ke specializacím, které si vybral, je mu však umožněno absolvovat i některé kurzy dalších dvou specializací. Uvedeny jsou příklady, nabídka PVP je obsáhlejší a je pravidelně doplňována/obměňována.

Pravidla pro vytváření studijních plánů na UK

Studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS) Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině. Počet kreditů za povinné spolu s minimálním počtem kreditů za povinně volitelné předměty nesmí činit více než 90% (95%) celkového počtu kreditů. Ostatní předměty vyučované na UK se pro daný studijní obor považují za předměty volitelné, jejichž výběr může být studentovi doporučen (doporučené volitelné předměty).

Organizace studia – na fakultě

Usekem studia je semestr.

Státní závěrečná zkouška	
Část SZZ1 & část SZZ2*	<ul style="list-style-type: none"> • Teorie a metody sociokulturní a lingvistické antropologie (specializace sociokulturní antropologie) • Historická antropologie, kulturní dějiny a historiografie (specializace historická antropologie) • Filosofická antropologie (specializace filosofická antropologie) • Etologie člověka a evoluční biologie (specializace etologie člověka) <p><i>Student v každé ze dvou částí vybírá jeden tematický okruh z výše uvedených vždy podle zvolené specializace.</i></p>
Část SZZ3	Obhajoba diplomové práce
* Student skládá dvě části státní závěrečné zkoušky podle dvou zvolených specializací.	
Návrh témat prací / obhájené práce	
<ul style="list-style-type: none"> • Baroko, rekatolizace a reformace v novějším českém dějepisectví: (narrativistická interpretace) • Báječný ročník": život evangelických bohoslovců a farářů v období normalizace v jejich dnešních vyprávěních • Paďouři, trampové a netrampové: proměny české krajiny na konci 19. a v prvních desetiletích 20. století v důsledku návratu městského obyvatelstva k "přírodě" • Vybrané aspekty testamentární praxe v pozdním středověku (na příkladu měst Olomouce a Plzně v letech 1350-1469) • Doma cizincem: hledání indiánské identity na předměstí globálního mexického města • Aktivisté na cestách za zapatisty • Od kánonu k autorovi: raně novověké kázání jako pramen historicko antropologického bádání • Bleší trh Kolbenova. Trh jako prostor, trh jako organismus • Tělo, tělesnost a její aspekty v myšlení F. Nietzscheho • Neverbální chování seniorů při zooterapii • Sanitáři: Etnografie zdravotnické instituce "zdola" • Dilema "mateřské" protichůdné strategie a vnímání mateřství u současných českých matek • The Benefits of Loss: Life Strategies and Negotiations of Identity amongst Indian Transmigrants in Melbourne, Australia • Nietzsche a Dostojevskij. Idea nadčlověka • Headhunting: etnografie utváření osoby jako zboží • Čas lidského života v Nietzscheho druhé Nečasové úvaze • Problém svobody a tvořivosti u Nietzscheho • Vyjednávání a rozumění pojmu domov v rodině českých reemigrantů z rumunského Banátu • Anosmie k 16-androstenům u mužů • Dominance a submisivita v rozdílných sociálních rolích • Sešívání rituál (Analýza rituálního chování fanoušků SK Slavia Praha) • Souvislost obličejové podobnosti dlouhodobých párů s celkovou a sexuální spokojeností v partnerství 	
Diplomové práce jsou zveřejněny v elektronické podobě v repozitáři UK v Praze (http://digitool.is.cuni.cz).	
Obsah přijímací zkoušky a další požadavky na přijetí	
Přijímací zkouška se skládá z jazykové zkoušky a z písemného testu z tematické literatury. Přijímání jsou uchazeči s nejvyšším počtem bodů.	
Návaznost na předchozí studijní program / obor (podmínky z hlediska příbuznosti oborů)	
Obor je otevřen všem uchazečům s bakalářským (a vyšším) vzděláním. Zejména je určen absolventům bakalářského Studia humanitní vzdělanosti na UK FHS a absolventům společenskovědních oborů z jiných fakult (vysokých škol).	
Kombinovaná forma studia	

Organizace výuky	-
Seznam studijních opor	-

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Klíčové texty v antropologii			č. 1.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Dr.phil. Mgr. Pavel Himl, Dr.phil., doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Aleš Novák, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Tento kurz patří vedle celokatedrového semináře ke společnému základu studijního programu OA-ISČ. Jeho náplň tvoří intenzivní četba, rozbor a kontextualizace klíčových textů v jednotlivých disciplínách zastoupených ve studijním programu. Jednotlivé texty představují nejen mezník v každé konkrétní disciplíně, ale zároveň jsou vybírány s ohledem na teoretické a tematické výzkumné zaměření členů katedry. Pokud je účelem semináře povzbuzovat diskusi o jednotlivých oblastech bádání z pohledu jednotlivých disciplín a hledání podob obecné antropologie, pak tento kurz podporuje spíše odstředivou tendenci jednotlivých disciplín k představení vlastních modelů a teorií. Úkolem studujících bude před přednáškou o daném textu nastudovat vybraný úryvek a vypracovat o něm anotaci.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p><i>Etologie člověka:</i> TRIVERS, R. Parental Investment and Sexual Selection. In: <i>Sexual Selection and the Descent of Man</i>. CAMPBELL, B. (ed.). London: Heinemann, 1972. pp. 136-179. HENRICH, J., McELREATH, R. Dual-inheritance theory: the evolution of human cultural capacities and cultural evolution. In: <i>Oxford handbook of evolutionary psychology</i>. DUNBAR, R. I. M., BARRETT, L. (eds). Oxford: Oxford University Press, 2007. pp. 555-570. ISBN 978-0-19-856830-8. HRDY, S. B. <i>Mothers and others: the evolutionary origins of mutual understanding</i>. Cambridge: Belknap Press of Harvard University Press, 2009. 422 s. ISBN 978-0-674-03299-6.</p> <p><i>Historická antropologie:</i> GINZBURG, C. Clues: Roots of an Evidential Paradigm. In: <i>Clues, myths, and the historical method</i>. GINZBURG, C. Johns Hopkins paperback ed. Baltimore, Md.: Johns Hopkins University Press, 1992, ©1989. s. 96-125. ISBN 0-8018-4388-X. GINZBURG, C. Latitude, Slaves and the Bible: An Experiment in Microhistory. <i>Critical Inquiry</i>, 31/3, Spring 2005, s. 665-683. ISSN 1542-7587. GINZBURG, C. <i>Threads and Traces: True, False, Fictive</i>. Berkeley: London, 2012. 240 s. ISBN 978-0-520-25961-4. (vybrané části). RICOEUR, P. <i>Čas a vyprávění. I, Zápletky a historické vyprávění</i>. Vyd. 1. Praha: OIKOYMENH, 2000. 319 s. Knihovna novověké tradice a současnosti; sv. 33. ISBN 80-7298-017-3. (vybrané části). SCOTT, J. W. <i>Gender and the politics of history</i>. Rev. ed. New York: Columbia University Press, c1999, xvi, 267 s. ISBN 0-231-11857-0.</p> <p><i>Sociokulturní antropologie:</i> BOURDIEU, P. <i>Distinction: a social critique of the judgement of taste</i>. Cambridge: Harvard University Press, 1984. 613 s. ISBN 0-674-21277-0. LATOURE, B. <i>Nikdy sme neboli moderní: esej o symetrickej antropológii</i>. 1. vyd. Bratislava: Kalligram, 2003.</p>				

197 s. ISBN 80-7149-595-6.

BARTH, F. *Ethnic groups and boundaries: the social organization of culture difference*. Long Grove: Waveland Press, 1998. 153 s. ISBN 0-88133-979-2.

SCHEPER-HUGHES, N. *Death without weeping: the violence of everyday life in Brazil*. Berkeley: Univ. of California Pr., 1992. 614 s. ISBN 0-520-07537-4.

Filosofická antropologie:

HOBBS, T., CHOTAŠ, J., MASOPUST, Z., BARABAS, M. *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. Vyd. 1. Praha: OIKOYMENH, 2009. 513 s. ISBN 978-80-7298-106-9. (§§ 10-13)

SCHMITT, C. *Pojem politična: text z r. 1932 s předmluvou a se třemi korolárii*. Vyd. 1. Praha: OIKOYMENH, 2007. 124 s. Knihovna novověké tradice a současnosti; sv. 51. ISBN 978-80-7325-107-9. (§§ 2-5)

GEHLEN, A. *Duch ve světě techniky*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1972. 163, [iv] s. Filosofie a současnost; sv. 21.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Antropologický seminář			č. 2.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Dr.phil. Mgr. Pavel Himl, Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Jednosemestrální antropologický seminář, společný všem specializacím studovaným na KOA, by měl studujícím v první řadě představit (a v druhé řadě komparovat či v dobrém slova smyslu konfrontovat) přístupy kulturní a sociální, filozofické a historické antropologie a etologie člověka (dále KSA, FA, HA, EČ) k vybraným sociálním jevům, resp. tématům studia člověka a společnosti. Bude se přitom jednat o témata, která jsou buď centrální pro současný stav dané (sub)disciplíny, nebo kterým se vyučující aktuálně badatelsky věnují. Nepůjde ani tak o prezentaci teoretických konceptů, jako spíše jejich operacionalizaci na konkrétních příkladech. Pro představení přístupů a jejich aplikace využijí vyučující existující empirické studie, zároveň každý ze zástupců jednotlivých specializací připraví teze pro panelovou diskuzi v semináři. Kurz bude mít seminární formu s předpokládanou společnou účastí zástupců všech specializací. Bude probíhat podle jednotlivých témat ve čtyřech blocích. Témata jednotlivých bloků budou ze širšího okruhu stanovená před začátkem semestru. Studující budou na jednotlivé bloky číst vždy čtyři texty, reprezentující přístupy všech specializací.</p> <p>Témata:</p> <p>Příroda a kultura</p> <p>Násilí</p> <p>Tělo</p> <p>Gender</p> <p>Komunikace</p> <p>Alterita</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>SCHIEBINGER, L. <i>Gender in the Making of Modern Science</i>. New Jersey: Rutgers University Press, 1993. 289 s. ISBN 0-8070-8900-1</p> <p>DE WAAL, F.B.M. <i>Tree of Origin: What Primate Behavior Can Tell Us About Human Social Evolution</i>. Cambridge: Harvard University Press, 2002. 291 s. ISBN 0-674-01004-3</p> <p>NIETZSCHE, F. <i>Genealogie morálky: polemika</i>. Praha: Aurora, 2002, 147 s. ISBN 80-7299-048-9.</p> <p>KRATOCHVÍL, Z. <i>Filosofie živé přírody</i>. Praha: Herrmann & synové, 1994, 222 s.</p> <p>BROWNING, Christopher R. <i>Obyčejní muži: 101. záložní policejní prapor a "konečné řešení" v Polsku</i>. Praha: Argo, 2002. 222 s. ISBN 80-7203-416-2.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>ARENDDT, H. <i>O násilí</i>. 3. vyd. Praha: OIKOYMENH, 2011. 87 s. ISBN 978-80-7298-464-0.</p> <p>LAQUEUR, T. <i>Making Sex: Body and Gender from the Greeks to Freud</i>. Cambridge: Harvard University Press, 1992, 313 s. ISBN 0-674-54355-6</p> <p>SCOTT, J. W. <i>Gender and the politics of history</i>. New York: Columbia University Press, 1999. 267 s. ISBN 0-231-11857-0.</p> <p>HUNT, L. A. <i>Francouzská revoluce: politika, kultura, třída</i>. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. 269 s. ISBN 978-80-7325-119-2.</p> <p>CAPPELORN, N. J. (ed.) <i>Kierkegaard Studies. Yearbook 2001</i>. Berlin - New York: W. de Gruyter, 2001. 500 s. ISBN 3-11-017191-0</p> <p>SAID, E. W. <i>Orientalismus: západní koncepce Orientu</i>. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2008. 459 s. ISBN 978-80-7185-</p>				

921-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Diplomní seminář I. – IV.			č. 3.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		*
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta	*student je povinen absolvovat diplomní seminář v každém semestru prvního a druhého ročníku studia			
Vyučující	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Dr.phil. Mgr. Pavel Himl, doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	Diplomový seminář je bezprostředně spojen s procesem tvorby diplomové práce, a to od zadání diplomového úkolu až po odevzdání konečné verze této práce. Obsah semináře je orientován na teoretické, metodologické a metodické problémy spojené s tematikou diplomové práce a s otázkami jejího zpracování. Studenti v rámci semináře prezentují diplomové projekty, diskutují o nich a představují pracovní verze svých textů. Diplomový seminář bude vyučován v každém semestru samostatně pro každou specializaci.			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Etnografie – metoda a žánr			č. 4.
Typ předmětu	P		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
<p>Etnografie si klade za cíl a) empatické porozumění a reprezentování života <i>jiných</i> a zároveň b) jeho objektivní interpretaci. Tato dualita jí umožňuje sebe-reflexivně uvažovat o možnostech objektivních postupů (etnografie jako <i>metoda</i>) a zároveň rozpracování různých textuálních vlastností jejích výstupů (etnografie jako <i>žánr</i>). U některých autorů to sice vede k úplnému odmítnutí vědeckosti tzv. etnografické autority, my budeme vycházet z toho, že tato dvojakost je zdrojem obohacení etnografické analýzy. Kritika některých prostředků tzv. etnografického realismu nás totiž může dovést k úvahám o dialogickém charakteru etnografické situace, tzn. k objektivizaci procesů získávání a reprezentování poznatků o zkoumané realitě. Kurz tuto dualitu etnografie respektuje rozlišením na přednášku a seminář s odlišnou přesto doplňující se náplní. Náplň přednášek bude spočívat v ujasňování epistemologických, teoretických a metodologických vlastností především zúčastněného pozorování jako distinktivního způsobu bádání, který se stal značkou sociální antropologie. Postupně se seznámíme s různými fázemi etnografického výzkumu (formulace tématu, definice „místa“, vstup do terénu, terénní interakce, generování dat, terénní deník, etnografie jako text atd.) a různými analytickými a metodologickými nástroji etnografie. Důraz na konstantní implikace teorie a metodologie, subjektu a objektu výzkumu, analytických nástrojů a jazyka vědy je předpokladem objektivizace tak subjektivního dobrodružství, jakým je etnografie.</p>				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Seznámení s obsahem kurzu 2. Etnografie z historického hlediska vývoje kvalitativních věd <ul style="list-style-type: none"> - pozitivismus vs. naturalismus – dvě filozofie výzkumu v sociálních vědách - kritika realismu a reflexivní povaha etnografického výzkumu 3. Historie etnografického výzkumu: tradice, školy, příklady <ul style="list-style-type: none"> - paradigmata ve vývoji etnografického výzkumu - Boasova kritika evolucionismu a difuzionismu - Malinowski a zúčastněné pozorování 4. Výzkumný design: problémy, případy, vzorky <ul style="list-style-type: none"> - analytická indukce a poučený empirismus - Rozšířená případová studie - RZP vs. grounded Tudory 5. Co je terén <ul style="list-style-type: none"> - definice tématu výzkum: podle míry abstrakce, podle principu přemístění/odcizení - konstrukce místa výzkumu - multi-sided etnografie a kritika prostorových předpojatostí terénu 6. Perspektiva aktéra (native's point of view) <ul style="list-style-type: none"> - Pohled <i>insiderů</i>: 2 dominantní přístupy v současné antropologii (mluvčí utlačovaných, ideologická kritika) <ul style="list-style-type: none"> - Emic vs. Etic; Experience-near vs. Experience-distant 7.-10. Zúčastněné pozorování <ul style="list-style-type: none"> - Mluvit s lidmi <ul style="list-style-type: none"> - vyjednávání výzkumu - otázka znalosti místního jazyka - typy řečových situací - deritualizace vztahu etnograf/zkoumaná skupina 				

- diskursivní svět: „domorodé“ kategorie vnímání a pojmenování

- Být s lidmi
 - charakteristické rysy etnografické participace: zacílenost, výběrovost, vymezenost tem. otázkami
 - typy etnografické participace: stávání se (becoming), pohroužení se (immersion), kolísavá participace (step-in-step-out)
- Pozorovat lidi
 - strukturální elementy, elementy chování/jednání
 - „místa střetávání“: obřady, interakce, místa a věci
 - kvantifikace a hodnocení pozorování
 - paradox pozorování.
- 11. Psaní etnografických poznámek
 - terénní a lodní deník: podobnosti
 - paradigmatické uspořádání podle typů záznamů: zápis (inscription), přepis (transcription), popis (description)
 - členění terénního deníku a povaha záznamů (průběžné poznámky, konsolidované poznámky)
 - polyvokalita, temporalita
- 12. Kroky analýzy:
 - od otázky „jak“ k odpovědi „proč“
 - „being there“
 - způsoby prezentace dat
- 13. Etnografie jako text
 - charakteristiky etnografické reprezentace: komparativnost, kontextualizace, vztahovost
- 14. Etické aspekty terénního výzkumu
 - poučený souhlas, „násilí výzkumu“, soukromí, vykořisťování
 - *composite character*

Základní studijní literatura a studijní pomůcky

HAMMERSLEY, M. - P. ATKINSON. *Ethnography: Principles in Practice*. London: Routledge, 1996. 278 s. ISBN 0415086647.

MADDEN, R. *Being Ethnographic: A Guide to Theory and Practice in Ethnography*. London: Sage, 2010. 224 s. ISBN 1412946972.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

HAMMERSLEY, M. *What's Wrong with Ethnography*. London: Routledge, 2001. ISBN 978-0-415-05476-8.

MAANEN, J. Van. *Tales of the Field: On Writing Ethnography*. Chicago: Chicago University Press, 1988. 230 s. ISBN 978-0-226-84962-1.

WARDLE, H. a P. Gay Y BLASCO. *How to Read Ethnography*. London: Routledge, 2006. 215 s. ISBN 978-0-415-32867-8.

SANJEK, R. (ed.). *Fieldnotes: The Makings of Anthropology*. Cornell University Press, 1990. 429 s. ISBN 978-0-8014-2436-6.

ROBBEN, A.C.G.M. – SLUKA, J.A. (eds.). *Ethnographic Fieldwork: An Anthropological Reader*. Blackwell, 2007. 616 s. ISBN 978-1-4051-2593-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Jazyk, kultura a společnost – Úvod do lingvistické antropologie			č. 5.
Typ předmětu	P		Dopor. ročník / semestr	1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	PhDr. Marek Halbich, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Cílem kurzu je seznámit studující s různými aspekty vztahu mezi komunikací a socialitou. Začneme výkladem sémiotického pojetí jazyka a poté si názorně na konkrétních příkladech vyložíme relevantní teoretické pasáže synchronní lingvistiky, nezbytné pro další analytickou práci s jazykem, abychom se mohli věnovat tématům, která jsou předmětem zájmu lingvistické antropologie: vztah jazyka, etnicity a kultury; jazykové chování a míra jeho vědomé reflexe; vazby mezi systémem, územím a jazykovou ideologií; komunikační kompetence a její vztah k interetnickým postojům; jazyk a gender; souvislost mezi komunikací přímou a mediovanou; vztah jazyka, myšlení a obrazu světa; jazyk, sociální identita a stratifikace.				
Osnova:				
1. Sémiotika: znak. Druhy znaků. Jazyk jako znakový systém. Výrazový a významový plán jazyka.				
2. Lingvistika: synchronní a diachronní. Jednotky émické a etické. La langue - la parole.				
3. Paradigma a syntagma: osa výběru a osa kombinace. Povinná četba: Edward Sapir: The Unconscious Patterning of Behavior in Society.				
4. Jakobsonův model jazykové komunikace. Povinná četba: Roman Jakobson: Lingvistika a poetika.				
5. Franz Boas: jazyk, etnicita a kultura. Řečová komunita. Povinná četba: John J. Gumperz: The Speech Community.				
6. Jazyk jako systém, užití a ideologie/postoj: language system, language use, language ideology. Sprachbund - Sprechbund. Odlišnost lingvistické antropologie od lingvistiky. Ukázka: Karel Čapek. Jazykový kontakt. Povinná četba: Hans Wolff: Intelligibility and Inter-Ethnic Attitudes.				
7. Jazyková kompetence: od Saussura přes Chomského k Hymesovi. Etnografie komunikace. Povinná četba: Susan Philips: Participant Structures and Communicative Competence: Warm Spring Children in Community and Classroom				
8. Jazyk a sexualita: příznakovost. Jazyk a společenská hierarchie. Slovníky sémaziologické a onomaziologické. Tezaurus. Povinná četba: 1) Linda Waugh: Markedness. 2) Susan Gal - Language, Gender, and Power: An Anthropological Review.				
9. Ideologie a indexikalita. Světový názor a deixis: zde - teď - já. Sociální komunikace přímá a mediovaná. Jazyk a média. Jazyk politiky a politika jazyka. Povinná četba: Judith Irvine: When Talk Isn't Cheap				
10. Standard a variabilita. Jazyková správnost: preskripce a deskripce. Spisovná čeština. Diglosie a semidiglosie. Jazyk a národní identita: silversteinovská kritika Benedicta Andersona. Sociolingvistika: William Labov - jazyk a sociální stratifikace. Povinná četba: C. A. Ferguson: Diglossia				
11. Jazyk a obraz světa. Čas, prostor a jejich jazykové ztvárnění. Whorfova hypotéza. Kryptotypy. Kulturní a jazyková relativita. Vygotskij: jazyk a myšlení. Povinná četba: 1) Prostor. In: Pokorný, Jan: Lingvistická antropologie: jazyk, mysl a kultura, s. 249-273. 2) Benjamin Lee Whorf: The Relation of Habitual Thought and Behaviour to Language.				
12. Znalostní písemný test				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				

HAGEGE, C. *Člověk a řeč: lingvistický příspěvek k humanitním vědám*. Praha: Karolinum, 1998. 311 s. ISBN 80-7184-331-8.

POKORNÝ, J. *Lingvistická antropologie: jazyk, mysl a kultura*. Praha: Grada, 2010. 346 s. ISBN 978-80-247-2843-8.

SALZAMANN, Z. *Jazyk, kultura a společnost. Úvod do lingvistické antropologie*. Praha: Ústav pro etnografii a folkloristiku Akademie věd České republiky, 1996. ISBN 80-85010-01-1.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

BRIGGS, C. - BAUMAN, R. "Genre, Intertextuality, and Social Power." *Journal of Linguistic Anthropology*, vol. 2, no. 2, December 1992. ISSN 1548-1395.

DURANTI, A. *Linguistic anthropology*. 1st publ. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 398 s. Cambridge textbooks in linguistics. ISBN 0-521-44993-6.

FOLEY, W. A. *Anthropological linguistics: an introduction*. repr. 1st ed. (1997). Oxford: Blackwell, 1998. 495 s. ISBN 0-631-15122-2.

GELLNER, E. A. *Jazyk a samota: Wittgenstein, Malinowski a habsburské dilema*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. 247 s. ISBN 80-7325-055-1.

HYMES, D. H. 1962: "The Ethnography of Speaking." In: T. *Anthropology and Human Behavior*. GALDVIN, STURTEWANT. (eds.) pp. 13-53. Published by the Anthropological Society of Washington.

SCHIEFFELIN, B. B. *The give and take of everyday life: language socialization of Kaluli children*. 1st. publ. New York: Cambridge University Press, 1990. 278 s. ISBN 0-521-38654-3.

SAUSSURE, F. de. *Kurs obecné lingvistiky*. Vyd. 3., upr., V nakl. Academia 2. Praha: Academia, 2007. 487 s. Europa; sv. 12. ISBN 978-80-200-1568-6.

SILVERSTEIN, M. 1985: "Language and the Culture of Gender: At the Intersection of Structure, Usage, and Ideology." In: *Semiotic Meditation*. E. Mertz and R. Parmentier (eds.). pp. 220-259. ISBN 978-0-12-491280-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Klíčové texty pro sociální a kulturní antropologii		č. 6
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr	2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky			
Anotace:			
<p>Seminář přímo navazuje na povinný předmět společného základu, je však zaměřen již pouze pro studenty se specializací kulturně-sociální antropologie.</p> <p>Knihy tvoří ve společenských vědách a v antropologii zvláště výsostný žánr psaní. Svým rozsahem dovolují vybudovat pro řešené téma explicitní kontext, v případě antropologie dávají prostor pro etnografické líčení. Jakkoli jsou vpleteny do propojení s dalšími texty, existují jako světy v relativní autonomii. V rámci kurzu bude představeno 10 knih, které podstatným způsobem ovlivňují soudobé sociálněvědní myšlení a konceptuálně-metodologické strategie výzkumu. Opakovaně se v nich budou objevovat témata moci, diskurzu, modernity, materiality, sociálního řádu, aktéra a možností jednání. Každá z knih představuje originální řešení těchto otázek (nebo některých z nich). Cílem kurzu není zmapovat maximální škálu odpovědí, ale spíše ukázat různé formy a možnosti pokládání otázek a jejich zodpovídání, různé strategie čtení knih a především to, jakým způsobem lze cizí koncepce využívat ve vlastním výzkumu a k promyšlení a studiu aktuálních témat. Zváni jsou proto jako přednášející hosté, kteří vybranou knihu se své práci tvůrčím způsobem využívají.</p>			
Osnova:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Frederik Barth - <i>Ethnic Groups and Boundaries</i> 2. E. P. Thomson - <i>The Making of the English Working Class</i> 3. Pierre Bourdieu - <i>Distinction: A Social Critique of the Judgment of Taste</i> 4. Bruno Latour - <i>We have never been modern.</i> 5. Emile Durkheim - <i>Suicide</i> 6. Judith Butler - <i>Gender Trouble</i> 7. Benedict Anderson - <i>Imagined communities</i> 8. Edward Said - <i>Orientalismus</i> 9. Franz Fanon - <i>Černá kůže, bílé masky</i> 			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
<p>BARTH, F. <i>Ethnic groups and boundaries: the social organization of culture difference</i>. Long Grove: Waveland Press, 1998. 153 s. ISBN 0-88133-979-2.</p> <p>THOMPSON, E. P. <i>The Making of the English Working Class</i>. Reprint. Harmondsworth: Penguin Books, 1978. 958 s. Pelican Books.</p> <p>BOURDIEU, P. <i>Distinction: a social critique of the judgement of taste</i>. London: Routledge, 2010. 672 s. Routledge classics. ISBN 978-0-415-56788-6.</p> <p>LATOURE, B. <i>We have never been modern</i>. 3rd print. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1995. ix, 157 s. ISBN 0-674-94839-4.</p> <p>DURKHEIM, E. <i>Suicide: a study in sociology</i>. New York: Free Press, 1979. 405 s. ISBN 0-684-83632-7.</p> <p>BUTLER, J. P. <i>Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity</i>. 1. Ed. New York: Routledge, 1990. 14, 172 s. Thinking Gender.</p> <p>ANDERSON, B. R. O'G. <i>Imagined communities: reflection on the origin and spread of nationalism</i>. 2nd rev. ed. London: Verso, 1991. 224 s. ISBN 0-86091-546-8.</p> <p>SAID, E. W. <i>Orientalismus: západní koncepce Orientu</i>. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2008. 459 s. ISBN 978-80-7185-921-5.</p> <p>FANON, F. <i>Černá kůže, bílé masky: postkoloniální myšlení I</i>. Vyd. 1. Praha: Tranzit, 2011. 191 s. Navigace; sv. 8. ISBN 978-80-87259-12-2.</p>			

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly	

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historická antropologie I.			č. 7.
Typ předmětu	P		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Dr. phil. Mgr. Pavel Himl			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Anotace: Kurz směřuje k vymezení základních koncepcí a metod historické antropologie. Seznámí studenty se základními směry a školami v historicko-antropologickém bádání, jejich metodologickými a metodickými postupy a pojmy. Zároveň poukáže na styčné body mezi historickou antropologií, příbuznými historiografickými směry (zejména mikrohistorie, dějiny všedního dne, kulturní dějiny, sociální dějiny, historická sémantika) a dalšími společenskými vědami (především sociologie a kulturní/sociální antropologie). Kurz je povinný pro studenty prvního semestru specializace Historická antropologie. Výuka bude mít seminární podobu, studující budou referovat a diskutovat vybrané texty.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod 2. Počátek a vymezení historické antropologie 3. Od reprezentace ke konstrukci 4. Návrat narativismu v dějepisectví (Stone, Burke, Hobsbawm) 5. Narativismus Haydena Whitea 6. Nový histori(c)i smus (Greenblatt) 7. Historická antropologie a analýza symbolů 8. Clifford Geertz a interpretativní antropologie 9. Gender historie (Scott, Jordan) 10. Postmoderní dějepisectví a objektivita 			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	<p>DÜLMEN, R. van. <i>Historická antropologie: vývoj, problémy, úkoly</i>. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: Dokořán, 2002, 116 s. ISBN 80-86569-15-2.</p> <p>BURKE, P. (ed.), <i>New Perspectives on Historical Writing</i>. Pennsylvania: Pennsylvania State University Press, 2001, 306 s. ISBN 0-271-02117-9.</p> <p>BURKE, P. <i>Variety kulturních dějin</i>. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2006, 251 s. ISBN 80-7325-081-0.</p> <p>DRESSEL, G. <i>Historische Anthropologie. Eine Einführung</i>. Wien: Böhlau Verlag, 1996. 324 s. ISBN 205-98556-7.</p> <p>BURKE, P. <i>What is Cultural History</i>, Cambridge-Malden: Polity, 2008. 179 s. ISBN 0-7456-4410-4.</p>			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky	<p>WHITE, H. <i>Metahistory: the Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe</i>. Baltimore – London: JHU Press, 1973. 448 s. ISBN 0-8018-1761-7.</p> <p>GALLAGHER, C. – GREENBLATT, S., <i>Practicing New Historicism</i>, Chicago – London: University of Chicago Press, 2000. 249 s. ISBN 978-0-226-27934-3.</p>			

BOLTON, J. (ed.). *Nový historismus: New historicism*. Vyd. 1. Brno: Host, 2007, 318 s. ISBN 978-80-7294-217-6.

SCOTT, J. W. *Gender: A Useful Category of Historical Analysis*, American Historical Review 91, December 1986, s. 1053-1075. ISSN 0002-8762.

EVANS, R. W. In *Defence of History*, London - New York: Granta Books, 2001, 307 s. ISBN 1-86207-395-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--	--	--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historická antropologie II.			č. 8.
Typ předmětu	P		Dopor. ročník / semestr	1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Dr. phil. Mgr. Pavel Himl			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Kurz se věnuje jak několika přístupům či metodologickým konceptům, které pozměnily tradiční pojmání dějin, tak tématům, dotýkajícím se přechodu od evropské předmoderny k moderně, na nichž se historicko-antropologické přístupy zvlášť profilyovaly a diskutovaly. Vedle teoretických prací bude důraz kladen i na práce takzvaně empirické, pokoušející se uchopit konkrétní historické téma. Několika diskutovaným textům bude zároveň společné, že ohledávají hranici mezi historií a jinými humanitními disciplínami. Tradiční historicko-antropologické téma bude zastupovat pozdně-středověká a raně-novověká lidová kultura, konkrétně karneval, který nahlédneme prostřednictvím autorů a autorek, vycházejících z různých historiografických prostředí (Bachtin, Davis, Burke). Z metodologických konceptů se seminář bude zajímat zejména o mikrohistorii. Budeme číst na jedné straně Leviho programový text, na druhé straně poněkud netypické studie o obdobích, jichž se mikrohistorie zpravidla nezmocňuje (19. a 20. století), které však ozřejmují její výkladové možnosti (Corbin, Browning). Zejména v Browningově případě se zamyslíme nad interpretacemi, které historikovi či historičce nabízejí sociologie a psychologie. Tyto zahraniční práce srovnáme také s příklady domácí produkce, které se k mikrohistorii více či méně explicitně hlásily. Seminář zahrne i dva texty, které ozřejmily možnosti a postupy historické antropologie - Darntonův Masakr koček a Návrat Martina Guerra Natalie Zemon Davisové stejně jako jejich kritický ohlas. Korpus textů bude doplněn vybranými teoretiky evropské modern(it)y, kteří ovlivnili historick(o)antropologické bádání (Weber, Foucault, Elias, Oestreich).</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lidová kultura a její (literární) prameny Raně-novověký a moderní karneval (Bachtin, Davis, Kenney) Mikrohistorie – raný novověk (Levi) Mikrohistorie v moderních dějinách (Corbin, Browning a „psychologie zla“) „Symbolická“ historická antropologie (Darnton, Davis) Teorie moderny 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
MUIR, E. <i>Ritual in Early Modern Europe</i> , Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 320 s. ISBN 0-521-60240-8. CORBIN, A. <i>Na stopě neznámému. Znovuzrození F. L. Pinagota</i> , Praha: Argo 2007. 244 s. ISBN 80-7203-710. BROWNING, Ch. R. <i>Obyčejní muži: 101. záložní policejní prapor a "konečné řešení" v Polsku</i> . Vyd. 1. Praha: Argo, 2002. 222 s. ISBN 80-7203-416-2. LEVI, G. <i>Inheriting Power. The Story of an Exorcist</i> , Chicago – London: University of Chicago Press 1988. 209 s. ISBN: 0-226-47417-8. DARNTON, R. <i>The Great Cat Massacre and Other Episodes in French Cultural History</i> , New York: Vintage Books, 1984. 298 s. ISBN 0-465-02700-8. ZEMON DAVIS, N. <i>The Return of Martin Guerre</i> , Cambridge – London: Harvard University Press 1983. 162 s. ISBN 0-674-76691-1. ELIAS, Norbert. <i>O procesu civilizace: sociogenetické a psychogenetické studie</i> . Vyd. 1. Praha: Argo, 2006. 338 s. ISBN 80-7203-838-9. WEBER, M. <i>Metodologie, sociologie a politika. 2.</i> , opravené vydání. Praha: OIKOYMENH, 2009. 351 s. ISBN 978-80-7298-389-6, Protestantská etika a duch kapitalismu, s. 185-245.				

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky	
ZEMON DAVIS, N. <i>The Reasons of Misrule: Youth Groups and Charivaris in Sixteenth-Century France</i> , Past & Present 50, February 1971. s. 41-75. ISSN 0031-2746.	
BURKE, Peter. <i>Žebráci, šarlatáni, papežové: historická antropologie raně novověké Itálie: eseje o vnímání a komunikaci</i> . Vyd. 1. Jinočany: H & H, 2007. 403 s. ISBN 978-80-7319-069-9, Benátský karneval, s. 268 – 279.	
CHARTIER, R. <i>Text, Symbols, and Frenchness</i> , Journal of Modern History 57, 1985. s. 682-695. ISSN 0022-2801.	
FINLAY, R. <i>The Refashioning of Martin Guerre</i> , American Historical Revue 93/1988, s. 553-571.	
Natalie Zemon Davis, <i>On the Lane</i> , American Historical Revue 93, 1988, s. 572-603. ISSN 0002-8762.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly	

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historiografie a metodologie historické vědy			č. 9.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Kurz pojednává teoretické a metodologické problémy, jak byly tematizovány v rámci noetické reflexe historických věd zejména během 19. a 20. století. Tyto problémy jsou představovány s ohledem na dějiny dějepisců. V prvním semestru kurzu jsou probírány základní závěry metodologické reflexe historické vědy v 19. a začátkem 20. století.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoretické vymezení historické vědy, její povahy, zařazení do soustavy ostatních věd 2. Povaha dějepisců a paradigma dějepisné práce 3. Poměr mezi „pojmoslovím oboru“ a „kulturou oboru“ 4. Historická věda a dějepisný diskurs 5. Základní závěry teoretické (epistemologické, noetické) analýzy dějepisců zformulované ve 20. století 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>BOURDIEU, P. <i>Sociální prostor a symbolická moc</i>, in: HUBINGER, V. (ed), Antologie francouzských společenských věd: Antropologie, sociologie, historie, Cahiers du CeFReS, No. 8, 1995, s. 213-234.</p> <p>BULTMANN, R. <i>Dějiny a eschatologie</i>. 1. vyd. Praha: ISE, 1994, 129 s. ISBN 80-85241-66-8.</p> <p>FOUCAULT, M. <i>Archeologie věděni</i>. V Praze: Herrmann & synové, 2002, 318 s. ISBN 80-239-0124-9.</p> <p>GADAMER, H-G. <i>Problém dějinného vědomí</i>. Vyd. 1. Praha: Filosofie, 1994, 53 s. ISBN 80-7007-062-5.</p> <p>HUIZINGA, Johan. <i>Podzim středověku</i>. Vyd. 2., Praha: Paseka, 2010, 420 s. ISBN 978-80-7432-027-9.</p> <p>KUHN, T. S. <i>Struktura vědeckých revolucí</i>. 1. vyd. Praha: OIKOYMENH, 1997, 206 s. ISBN 80-86005-54-2.</p> <p>WEBER, M. <i>Metodologie, sociologie a politika</i>. 2., opravené vydání. Praha: OIKOYMENH, 2009, 351 s. ISBN 978-80-7298-389-6.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>MAREK, J. <i>O historismu a dějepiscích</i>. 1. vyd. Praha: Academia, 1992, 254 s. ISBN 80-200-0284-7</p> <p>POPPER, K. <i>Otevřená společnost a její nepřítelé. II. Vlna proroctví: Hegel, Marx a co následovalo</i>. 1. vyd. Praha: ISE, 1994, 386 s.</p> <p>POPPER, Karl R. <i>Věčné hledání: intelektuální autobiografie</i>. V čes. jazyce vyd. 1. Praha: OIKOYMENH, 1995, 231 s. ISBN 80-85190-37-0.</p> <p>VAŠÍČEK, Z. <i>Obrazy (minulosti): o bytí, poznání a podání minulého času</i>. Vyd. 1. Praha: Prostor, 1996, 140 s. ISBN 80-85190-41-9.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historie filosofické antropologie I.			č. 10.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Mgr. Richard Zika, Ph.D.; Mgr. Jakub Marek, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace: Seminar se koncentruje na klasické moderní vypracování konceptu člověka jako osoby v kritické filosofii Immanuela Kanta. Sleduje jeho tři vzájemně se doplňující pojetí člověka jako a) personalitas transcendentalis (teoretická filosofie), b) personalitas moralis (praktická filosofie), c) personalitas empirica (antropologie). Tyto tři koncepce jsou reflektovány s důrazem na to, že jde o východiska - tak či onak afirmovaná či překonávaná - různých podob pozdějšího a do jisté míry i současného rozumění člověku.				
Osnova:				
1. Personalita transcendentalis u Kanta.				
2. Personalita empirica a založení pocitů u Kanta.				
3. Personalitas moralis a koncept antropologie z pragmatického hlediska. Její moderní verze (Brehme).				
4. Exkurz: Problém interpretace pocitu jako naladění (Kant, Fichte, Kierkegaard).				
5. Základní seznámení s fenomenologií: Husserlova intencionalita a její Schelerova interpretace jako podstatné souvislosti.				
6. Prehistorie pojmu osoby a Schelerova kritika Kantova konceptu osoby ve Formalismu v etice.				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
KANT, I. <i>Kritika čistého rozumu</i> . 1. vyd. Praha: Oikoymenth, 2001. 567 s. ISBN 80-7298-035-1.				
SCHELER, M. <i>Místo člověka v kosmu</i> . 1. vyd. Praha: Academia, 1968. 114 s.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
SCHELER, M. <i>Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik</i> . 6. vyd. Bern/München: Francke, 1980. 659 s. ISBN 37-7201-483-6.				
SCHELER, M. <i>Wesen und Formen der Sympathie</i> . 6. vyd. Bonn: Bouvier, 2005. 372 s. ISBN 3-416-01940-7.				
GEHLEN, A. <i>Der Mensch: seine Natur und seine Stellung in der Welt</i> . 13. vyd. Wiesbaden: Quelle & Meyer, 1997. 410 s. ISBN 3-494-02241-0.				
GEHLEN, A. <i>Gesamtausgabe / Philosophische Anthropologie und Handlungslehre: BD4</i> . Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 1986. 538 s. ISBN 3-465-01533-9.				
PLESSNER, H. <i>Die Stufen des Organischen und der Mensch: Einleitung in die philosophische Anthropologie</i> . 1. vyd. Frankfurt am Main, 1981. 455 s. ISBN 3-518-06527-0.				
PLESSNER, H. <i>Gesammelte Schriften III. Anthropologie der Sinne</i> . Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1980. 393 s. ISBN 3-518-06525-4.				
PLESSNER, H. <i>Gesammelte Schriften V. Macht und menschliche Natur</i> . Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1981. 284 s. ISBN 3-518-29228-5.				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historie filosofické antropologie II.			č. 11.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Mgr. Richard Zika, Ph.D.; Mgr. Jakub Marek, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Pokračování Historie filosofické antropologie I. Seminář se koncentruje na klasické moderní vypracování konceptu člověka jako osoby v kritické filosofii Immanuela Kanta. Sleduje jeho tři vzájemně se doplňující pojetí člověka jako a) personalitas transcendentalis (teoretická filosofie), b) personalitas moralis (praktická filosofie), c) personalitas empirica (antropologie). Tyto tři koncepce jsou reflektovány s důrazem na to, že jde o východiska - tak či onak afirmovaná či překonávaná - různých podob pozdějšího a do jisté míry i současného rozumění člověku.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> Schelerova koncepce já, osoby, světa a boha ve Formalismu v etice. Schelerova koncepce jednání, práce a lásky. Exkurz: Koncept fenomenologické antropologie u Herngstenberga. Gehlenův koncept lidské sensuality a jednání. Plessnerův koncept excentrické pozicionality. Exkurz: Problém založení lidství jednáním v trojí verzi. Kant, Scheler, Gehlen. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
KANT, I. <i>Kritika čistého rozumu</i> . 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2001. 567 s. ISBN 80-7298-035-1. SCHELER, M. <i>Místo člověka v kosmu</i> . 1. vyd. Praha: Academia, 1968. 114 s.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
SCHELER, M. <i>Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik</i> . 6. vyd. Bern/München: Francke, 1980. 659 s. ISBN 37-7201-483-6. SCHELER, M. <i>Wesen und Formen der Sympathie</i> . 6. vyd. Bonn: Bouvier, 2005. 372 s. ISBN 3-416-01940-7. GEHLEN, A. <i>Der Mensch: seine Natur und seine Stellung in der Welt</i> . 13. vyd. Wiesbaden: Quelle & Meyer, 1997. 410 s. ISBN 3-494-02241-0. GEHLEN, A. <i>Gesamtausgabe / Philosophische Anthropologie und Handlungslehre: BD4</i> . Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 1986. 538 s. ISBN 3-465-01533-9. PLESSNER, H. <i>Die Stufen des Organischen und der Mensch: Einleitung in die philosophische Anthropologie</i> . 1. vyd. Frankfurt am Main, 1981. 455 s. ISBN 3-518-06527-0. PLESSNER, H. <i>Gesammelte Schriften III. Anthropologie der Sinne</i> . Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1980. 393 s. ISBN 3-518-06525-4. PLESSNER, H. <i>Gesammelte Schriften V. Macht und menschliche Natur</i> . Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1981. 284 s. ISBN 3-518-29228-5.				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)				celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Metodický seminář k filosofické antropologii I.			č. 12.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace: Smyslem semináře je předvedení různosti metod a přístupů užívaných ve filosofické antropologii, a především použití filosofické a fenomenologické metody na modelových textech s postupným zaměřením pozornosti k individuálnímu tématu diplomové práce. Výuka probíhá formou samostudia předepsaného korpusu textů a individuálních konzultací.				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>PICCO DELLA MIRANDOLA, G. <i>O důstojnosti člověka</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2005. 135 s. ISBN 80-7298-164-1.</p> <p>HOBBS, T. <i>Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2009. 513 s. ISBN 975-80-7298-106-9.</p> <p>SPINOZA, B. <i>Etika</i>. 2. vyd. Praha: Dybbuk, 2004. 285 s. ISBN 80-86862-02-x.</p> <p>LEIBNIZ, G. W. <i>Monadologie a jiné práce</i>. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1982. 175 s.</p> <p>SCHELLING, F. W. J. von. <i>Filosofická zkoumání bytnosti lidské svobody a s tím souvisejících předmětů</i>. Praha: Filozofický ústav ČSAV, 1992. 130 s. ISBN 80-7007-031-5.</p> <p>HEGEL, G. W. F. <i>Fenomenologie ducha</i>. 1. vyd. Praha: ČSAV, 1960. 521 s. (do odd. „Sebevědomí“ včetně)</p> <p>MARX, K. <i>Ekonomicko-filozofické rukopisy z roku 1844</i>. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1978. 195 s.</p> <p>NIETZSCHE, F. <i>Genealogie morálky: polemika</i>. 1. vyd. Praha: Aurora, 2002. 147 s. ISBN 80-7299-048-9.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>HEIDEGGER, M. <i>O humanismu</i>. 1. vyd. Praha: Ježek, 2000. 55 s. ISBN 80-85996-32-4.</p> <p>HEIDEGGER, M. <i>Věda, technika a zamyšlení</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2004. 62 s. ISBN 80-7298-083-1.</p> <p>SARTRE, J-P. <i>Vědomí a existence</i>. Praha: Oikoymenh, 2006. 135 s. ISBN 80-7298-171-4. (část „Transcendence ega“)</p> <p>LÉVINAS, E. <i>Totalita a nekonečno: (esej o exterioritě)</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 1997. 274 s. ISBN 80-86005-20-8.</p> <p>ARENDDT, H. <i>Vita activa neboli O činném životě</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2007. 431 s. ISBN 978-80-7298-185-4.</p> <p>ADORNO, T.; HORKHEIMER, M. <i>Dialektika osvícenství: filosofické fragmenty</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7298-267-7.</p> <p>BENJAMIN, W. <i>Výbor z díla. I, Literárněvědné studie</i>. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7298-278-3. (část „Umělecké dílo ve věku technické reprodukovatelnosti“)</p> <p>GEHLEN, A. <i>Duch ve světě techniky</i>. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1972. 163 s.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Evoluční biologie			č. 13.
Typ předmětu	P		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
<p>Základní přednáška Evoluční biologie. Nevyžaduje předchozí absolvování jiných vysokoškolských přednášek, předpokládá však dobré předchozí znalosti gymnasiální biologie. Probírané tematické okruhy: Biologická evoluce obecně, selekce, genetický drift, evoluční tahy, evoluce sexuality, pohlavní výběr, speciace, extinkce. Pro hlubší zájemce o evoluční biologii doporučujeme následně absolvovat i navazující kurz Mikroevoluce a makroevoluce. Důležité upozornění: vzhledem k velkému zájmu studentů naší fakulty i cizích VŠ o tuto přednášku a nedostatečným prostorovým kapacitám nemůžeme zaručit všem zájemcům, že se umístí do lavic v posluchárně. Vzhledem k tomu, že přednášky jsou plně pokryty studijní literaturou a jsou z nich navíc pořizovány a na webu zveřejňovány audionahrávky, neměl být by tento fakt na překážku úspěšnému absolvování kurzu.</p>				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> Koncepce biologické evoluce (zvláštnosti b.e., komplexita, organizovanost, diverzita, účelovost, charakter evolučních procesů, oportunistus, exaptace, spandrelly) Přirozený výběr (typy selekcí, o co se soupeří, kdo soupeří, podle jakých pravidel, frekvenčně závislá selekce, kin selekce, skupinová selekce, evolučně stabilní strategie, teorie sobeckého genu) Genetický polymorfismus (polymorfismus prvního a druhého typu, frekvenčně závislá selekce, selekce ve prospěch heterozygotů) Genetický posun (pravděpodobnost a rychlost fixace neutrální alely, efektivně neutrální mutace, mírně škodlivé mutace) Mutace (typy mutací, náhodnost mutací co do místa a co do směru, flukтуаční test, Cairnsonovské mutace, bariery lamackovské evoluce) Genový tok a evoluční tahy (migrace, molekulární tah, meiotický tah, mutační a reparační tah) Evoluce pohlavního rozmnožování (nevýhody a výhody pohlavního rozmnožování, výhody pro druh, jedince, příbuzenstvo, evoluční past, parazit) Pohlavní výběr (kompetice samců a výběr samicemi, indikátorová hypotéza, handicapová hypotéza, nákladnost signálů, koevoluce epigamních znaků a vkusu samic) audio soubor 9.11. 2004 Druh (koncepte druhů, typologický druh, biologický druh, základy fylogenetiky, taxon, příbuznost, parafylum, polyfylum, holofylum, znaky, apomorfie, plesiomorfie, homologie homoplasie) Speciace (způsoby speciace, speciace v prostoru a v čase, alopatrická, sympatrická, parapatrická, peripatrická, dichopatrická speciace, Reprodukčně izolační (RIM) a kohesní (SMRS) mechanismy) Makroevoluce (extinkce, hromadná extinkce a extinkce na pozadí, evoluční trendy, evoluční radiace, gradualistický a puntuacionalistický model evoluce) Vznik života (vznik stavebních kamenů, vznik biopolymerů, vznik replikace, evoluce genetického kódu, RNA svět, panspermie, kompetice jílů) Kritika a obrana evolučních teorií (zdroje kritiky evolučních teorií, Opičí proces, námítky proti evoluční teorii, doklady platnosti evolučních teorií) 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				

FLEGR, J. *Evoluční biologie*. 2., opr. a rozšíř. vyd. Praha: Academia, 2009. 569 s. ISBN 978-80-200-1767-3.

nebo:

FLEGR, J. *Mechanismy mikroevoluce*. 2. přepracované vydání. Praha: Karolinum 1995, 132 s. ISBN 80-7184-169-2.

/Skripta/

ROSYPAL, S. *Nový přehled biologie*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2003. 797 s. ISBN 80-7183-268-5.

případně některé ze starších vydání "Přehledu biologie".

ROSYPAL, S. a kol. *Fylogeneze, systém a biologie organismů*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1992. 744 s. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-04-22815-1.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

FLEGR, J. *Zamrzlá evoluce, aneb, Je to jinak, pane Darwin*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2006. 326 s. Galileo; sv. 4. ISBN 80-200-1453-5.

DAWKINS, R. *Sobecký gen*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1998. 319 s. Kolumbus; sv. 141. ISBN 80-204-0730-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Etologie člověka			č. 14.
Typ předmětu	P		Dopor. ročník / semestr	1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	Zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Cílem kurzu je seznámení posluchačů s oborem zkoumajícím biologické aspekty lidského chování. Etologie člověka je založena na přírodovědeckém přístupu ke studiu lidské psychiky vycházejícím z poznatků a metod získaných na základě evolučního přístupu a studia chování živočichů. Probírány budou jak poznatky klasické etologie tak i oborů na ni navazujících jako je sociobiologie, behaviorální ekologie a evoluční psychologie. Kurz probíhá jak formou přednášky tak i semináře o sporných tématech.				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Historický kontext vzniku etologie, vídeňské myšlenkové prostředí, výchozí a konkurenční koncepce: evolucionismus, psychoanalýza, behaviorismus, teorie instinktů 2) Klasická etologie, úrovně analýzy příčin: bezprostřední, ontogenetická, fylogenetická, psychodynamický model, srovnávací přístup, ritualizace, motivační okruhy, modelové organismy, Lorenz, von Frisch, Tinbergen 3) Aplikace etologické metodologie na člověka, pozorování, etogram, evoluční přístup, skupinová a individuální selekce, přínos a úskalí sociobiologie, altruismus, příbuzenský výběr, Wilson, Hamilton 4) Problém přirozenosti člověka, prostředí evoluční adaptovanosti a jeho kritika, hledání univerzálií, studium lovecko-sběračských etnik 5) Výběr partnera a sexualita I, reprodukční systémy, teorie investic, sexuální strategie, skrytá ovulace, teorie skryté volby, menopauza, kompetice spermií, Trivers 6) Výběr partnera a sexualita II, pohlavní rozdíly v chování, sexuální signály, nadoptimální signály, sexuální motivační cykly, Freud 7) Vývojová etologie I, artificialnost dichotomie vrozené vs. naučené, Kaspar Hauser, imprinting, vrozené spouštěcí mechanismy, gestalt, dětské schéma, senzitivní perioda 8) Vývojová etologie II, problematika konceptu vazby, vztah matka-dítě, neotenie, optické a olfaktorické signály, hra, sourozenecké konstelace, Bowlby 9) Nonverbální komunikace, morfologické předpoklady, mimika, gaze behaviour, gestikulace, paralinguage, interkulturální komparace, Eibl-Eibesfeldt 10) Teritorialita, význam teritoriálnosti, obsazování prostoru, vytváření bariér, osobní zóny, posturologie, hierarchie, Lorenzův koncept agresivity a jeho kritika 11) Chemická komunikace, definice feromonu, chemická komunikace primátů, morfologická výbava, pachový podpis, rozpoznávání pohlaví, příbuzných, individuální, synchronizace menstruačních cyklů, výběr partnera na základě olfaktorických signálů, role MHC 12) Potravní chování, motivační cykly (apetenční, konzumatorní fáze), vývoj preferencí a averzí, ekologické faktory v preferencích, sociokulturní význam potravy, poruchy potravního chování 13) Potravní chování, motivační cykly (apetenční, konzumatorní fáze), vývoj preferencí a averzí, ekologické faktory v preferencích, sociokulturní význam potravy, poruchy potravního chování 14) Kulturní evoluce, sebe prezentace, změny těla: vratné (účesy, vousy aj.), nevratné (tetuáž, vylamování zubů aj.), umělá olfaktorická identita, memetika přínos a kritika, Portmann. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				

DARWIN, Ch., LEAKEY, R. E., ed. Darwinův původ druhů v ilustracích. 1. vyd. Praha: Panorama, 1989. 220 s. Knihy o přírodě. ISBN 80-7038-023-3.

DARWIN, Ch. *O původu člověka*. Vyd. 2., rev. Praha: Academia, 2006. 357 s. Europa; sv. 3. ISBN 80-200-1423-3.

KOMÁREK, S. *Dějiny biologického myšlení: apendix: vznik, vývoj a eko-etologické významy křídelných kreseb u motýlů*. 1. vyd. Praha: Vesmír, 1997. 142 s. Medusa; sv. 7. ISBN 80-85977-10-9.

FREUD, S. *Spisy z let 1892-1899*. 1. vyd. Praha: Psychoanalytické nakladatelství, 2000. 474 s. ISBN 80-86123-12-x.

LORENZ, Konrad. *Základy etologie: srovnávací výzkum chování*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1993. 254 s. ISBN 80-200-0477-7.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

VESELOVSKÝ, Z. *Chováme se jako zvířata?*. Vyd. 1. Praha: Panorama, 1992. 244 s., 79, [64] s. obr. příl. Knihy o přírodě. ISBN 80-7038-240-6.

VESELOVSKÝ, Z. *Etologie: biologie chování zvířat*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2005. 407 s., 16 s. obr. příl., 32 s. barev. obr. příl. ISBN 80-200-1331-8.

MORRIS, D. *Animalwatching, Field guide to animal behaviour*. London: Jonathan Cape, 1990. 256 s. ISBN 978-0-517-57859-9.

DAWKINS, R. *Sobecký gen*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1998. 319 s. Kolumbus; sv. 141. ISBN 80-204-0730-8.

WILSON, Edward O. *O lidské přirozenosti: máme svobodnou vůli, nebo je naše chování řízeno genetickým kódem?*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 1993. 247 s. Edice 21; sv. 2. ISBN 80-7106-076-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Metodologie výzkumu chování			č. 15.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Cílem kurzu je seznámit s obecnými metodami výzkumu chování živočichů včetně člověka. Prostor bude věnován jak metodám používaným v laboratorním tak i v terénním výzkumu. Kurz je určen především studentům, kteří se budou zabývat problematikou výzkumu chování v rámci své diplomové práce. Ostatním zájemcům umožní porozumění výsledkům odborných prací z této oblasti				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Příprava výzkumného projektu - Volba tématu a definování problému. Kvalitativní výzkum, Případové studie, Anekdotická pozorování, Srovnávací a fylogenetický přístup Formulace a ověřování hypotéz. Principy modelování. 2. Technika pozorování I. - Etogram: výběr položek, typy položek, definice, pilotní pozorování Techniky záznamu chování (ad libitum, instantious, focal, one-zero). 3. Technika pozorování II. - Shoda mezi pozorovateli. Měření času. Formuláře pro záznam dat. Záznamová media. Diktafon. Zápis dat do počítače, softwarové vybavení. Využití videozáznamu. Přístroje pro automatický záznam dat. Zjišťování dominantní hierarchie. 4. Neurofyzologie chování - Elektrofyziologické (měření elektrické aktivity neuronů: tenké elektrody, tetrody, EEG), neurochirurgické (vyřazení oblasti mozku z činnosti: inaktivace, léze) a funkční zobrazovací metody (výzkum živého lidského mozku: PET, SPECT, fMRI). 5. Psychologické testy, rozhovory a průzkumy - Osobnost: metody vytváření psychologických dotazníků a alternativní metody. Výběr vzorku (sampling: náhodný, stratifikovaný). Průzkumy. Technika a typy rozhovoru. 6. Metody záznamu chování - Výzkum osobnosti u zvířat, individuální rozdíly v chování, mezidruhová srovnání. Analýza hormonů, sběr vzorků a jejich uchování, laboratorní analýzy 7. Práce s literaturou a financování - Financování výzkumu Typy rešerší. Databáze odborné literatury. Práce s Web of Science databází. Citační index. Impakt faktor. Organizace vlastní knihovny, program Pro Cite, Reference Manager. Získávání literatury. Využití knihoven, Národní knihovna. Využití Internetu. 8. Analýza behaviorálních dat - Tabulace dat. Statistický popis dat. Principy statistického testování, základní testy. Interpretace výsledků statistických analýz. 9. Zásady experimentální manipulace - Experimentální (mezisubjektový, vnitrosubjektový) design. Závislé, nezávislé proměnné. Kontrola rušivých proměnných. Jednostranně a oboustranně slepé experimenty (očekávání a placebo efekt). Známění a vyrovnání (matching) souboru. Kvazi-experiment. Etické zásady. Příklady experimentů a testů (open-field test, bludiště, pokusy s atrapami). 10. Analýza hlasových záznamů 11. Publikace a prezentace výsledků - Příprava mluvené prezentace. Power Point. Příprava posteru. Zobrazovací metody, grafy. Příprava rukopisu. Diplomová práce. Sloh vědeckých prací. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				

BUREŠ, J., HUSTON, J. P. a BUREŠOVÁ, O. *Techniques and Basic Experiments for the Study of Brain and Behavior*. 2. revised and enlarged edition. Amsterdam: Elsevier Science Publishers, 1983. 12, 326 s.

FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. 255 s. ISBN 978-80-7367-815-9.

Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat*. Vyd. 2., opr. Praha: Portál, 2006. 583 s. ISBN 80-7367-123-9.

LEPŠ, J. *Biostatistika*. Vyd. 1. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Biologická fakulta, 1996. 166 s. ISBN 80-7040-154-0.

LEHNER, P. N. *Handbook of ethological methods*. Sec. Ed. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. ISBN 978-0-521-55405-3.

LORENZ, K. *Základy etologie: srovnávací výzkum chování*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1993. 254 s. ISBN 80-200-0477-7.

MARTIN, P. R., BATESON, P. P. G. *Úvod do teorie a metodologie měření chování*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 221 s. ISBN 978-80-7367-526-4.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

SETCHELL, J. M., CURTIS, D. J. (eds). *Field and Laboratory methods in Primatology*. Cambridge Univ. Press, 2003. 370 s. ISBN: 978-0-521-82004-2.

SHAUGHNESSY, J., ZECHMEISTER, E. B. *Research Methods in Psychology*. 2. Edition. New York: Mc. Graw-Hill, 1990. 522 s.

SVOBODA, M. *Psychologická diagnostika dospělých*. Vyd. 2., v nakl. Portál 1. Praha: Portál, 1999. 342 s. ISBN 80-7178-327-7.

STAMFORD, J.A. *Monitoring Neuronal Activity - a practical approach*. New York: Oxford University Press, 1992. 320 s. ISBN 978-0-19-963243-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Antropologie a Romové			č. 16.
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
<p>Přestože kurz Antropologie a Romové neusiluje o nastolení obecné antropologie Romů, zůstává jeho hlavním cílem snaha porozumět rozmanité sociální zkušenosti Romů v Evropě a tímto způsobem vyvážit dominantní diskurz o tzv. romské otázce, který dlouhodobě osciluje mezi kulturalismem a ekonomismem. Kurz by rád představil Romy jako „dobré k přemýšlení“ v souvislosti s řadou fenoménů vlastních moderní společnosti. S využitím řady empirických materiálů etnografické, historiografické, sociologické nebo i umělecké povahy kurz nabídne možnost se podívat na možné konvergence při studiu takových fenoménů moderní společnosti, jako jsou formy sociability, kulturní invence nebo politické mobilizace. Hlavní oblasti při studiu Romů – 1. Koncepty identity, komunity a kultury, 2. Moc, stát a sociální stratifikace, 3. Historie, paměť a politika reprezentací – nám umožní se seznámit a kriticky vyhodnotit možnosti sociálních teorií a antropologických konceptů při výzkumu marginality.</p>				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvodní přednáška. V této přednášce si stručně shrneme dějiny antropologického zájmu o Romy. Optický klam etnonyma, typologie reprezentací Romů, náčrt směrů v antropologii Romů 2. Hledání kořenů: teze o indickém původu Romů/teze diaspory. Jaká jsou úskalí hledání kořenů ve výzkumu Romů? V čem nám může být nápomocná znalost historické geneze příchodů Romů do Evropy a jak jsou tyto poznatky využívány? 3. Etnografie komunity: na základě etnografií Romů ve východní a západní Evropě si ukážeme některé současné způsoby analýzy romské sociability. Důraz budeme klást na způsoby, jimiž mohou být studovány nativní představy o komunitě. 4. Etnografie reprodukčních mechanismů romských komunit. Nutnost studovat identitu Romů vždy v kontextu celé společnosti se ukazuje v etnografických popisech tzv. strategií skrývání nebo utajování vlastní identity. 5. Tzv. cikánská otázka za socialismu. Proč nemohli Romové získat status etnické menšiny za socialismu? Co bylo charakteristické pro státní politiku ve vztahu k Romům a jaká byla dynamika této politiky? Je snaha proletarizovat Romy typická pouze pro socialistickou státní ideologii? 6. Do jaké míry lze ztotožňovat pro-romský aktivismus s národním emancipačním hnutím? Je nutně každá politická snaha ve prospěch Romů i snahou o to, vytvořit z nich národ? Načrtneme si pojem "politické arény", abychom si ukázali, že politický prostor pro pro-romské aktivity je poznamenán širším společenským kontextem ustanovování legitimních politických diskurzů. 7. Způsoby obživy a etika práce. Vede nutně obsluhování neprestížních oborů činnosti ke společenské marginalizaci? Čím je definován prostor uplatnění? 8. Je koncept "kultury chudoby" nebo "underclass" nápomocný pro vysvětlení postavení Romů? Čím jsou charakteristické strategie přežití lidí na okraji 9. Identita a reprezentace: sociální funkce obrazů jinakosti. Jak vzniká obraz romství? Kde je hranice mezi stereotypem a obrazem? Proč je dobré mít svou představu o Romovi? 10. Antropologie a minulost, jak se dělá minulost? 11. Je osud Romů během druhé světové války něčím specifický? Jaké jsou širší sociální aspekty zapomínání romské genocidy? 12. Případ Lety. Rozepře historiků a pamětníků. Může se zbourání prasečáku v Letech stát památkem romské genocidy? 				

13. Současné diskuse o sociálním vyloučení v kontextu globálních procesů.

Základní studijní literatura a studijní pomůcky

STEWART M. *Čas Cikánů*. Vyd. 1. Brno: Barrister & Principal; 2005. 275 s. ISBN: 80-7364-017-1.

OKELY, J.. *The Traveller-gypsies*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996, VI, 250 s. ISBN 0-521-28870-3.

WILLIAMS, P. *Gypsy world: the silence of the living and the voices of the dead*. Chicago: University of Chicago Press, 2003, xi, 104, [22] s. obr. příl. ISBN 0-226-89929-2.

LEMON, A. *Between Two Fires: Gypsy Performance and Romani Memory from Pushkin to Post-Socialism*. Durham: Duke University Press Books, 2000. 308 s. ISBN: 978-0-8223-2493-5.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

GAY Y BLASCO, P. *Gypsies in Madrid: Sex, Gender and the Performance of Identity (German Studies)*. London: Berg Publishers, 1999. 224 s. ISBN: 978-1-85973-258-8.

SCHEFFEL, D. Z. *Svinia in Black and White: Slovak Roma and their Neighbours*. Peterborough, Ontario: Broadview Press, 2005. 244 s. ISBN: 978-1-55111-607-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Antropologie migrace a transnacionalismu			č. 17.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
Mgr. Petra Ezzeddine, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace.				
Kurz představí aplikaci klasických a současných antropologických teorií na vybrané problémy ve studiu migrace - jako jsou role domácností v migraci, genderu a negociaci genderových vztahů, moci, etnicity a věku, cirkulaci věcí a idejí atd. Studenti/ky budou obeznámeni se stěžejními antropologickými monografiemi a studii o migraci, jako i s jejich kritickými reflexemi. Speciální pozornost bude věnována analýze transnacionálních prostorů, sociálních sítí a transnacionálních forem rodiny. Součástí kurzu bude diskuse nových metodologických možností při studiu migrace, včetně multi-lokálních metod výzkumu a transnacionální etnografie.				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do studia migrace a transnacionalismu - charakteristika subdiscipliny, kritická reflexe vývoje, typologie a trendy mezinárodní migrace. 2. Kde je kde?-metodologické možnosti empirického výzkumu mobility, globalizace a změny výzkumného terénu, socioprostory, multi-sided etnografie, globální a transnacionální etnografie. 3. Transnacionalismus -charakteristika teoretického konceptu, nsvázané národy (Glick Schiller a kol.) a transnacionlismus zdola (Guarnizo,Smith), kritika a nové formulace translokálních a glokálních konceptů (Vertovec). 4. Transnacionální sítě-sociální život v různorodých prostředích významů, zakládání přeshraničních sociálních polí a jejich význam pro formování a udržování identit migrantů/ek. 5. Cirkulace věcí-význam a funkce zasílání remitencí, jejich vliv na lokální ekonomiku a sociální kapitál, aplikace interakcionistického teoretického přístupu k problematice cirkulace věcí (Mauss a Esej o daru). 6. Rodina a v procesu migrace-vliv migrace a transnacionalismu na formu rodiny a domácností. Redefinice rodiny a příbuzenství v procesu migrace. 7. Transnacionální mateřství-redefinice intenzivního modelu mateřství, praktiky péče na dálku a komodifikace mateřství. 8. Gender v procesu migrace-redefinice genderových rolí v procesu migrace, triple invisibility, feminizace pracovní migrace, maskulinita a migrace. 9. Migrantky a placená práce v domácnosti: charakter placené práce v domácnosti (neviditelnost, reprodukční typ práce, obtížnost formalizace, emoční práce a ekonomie vděčnosti). 10. Globalizace péče-o děti a staré lidi, emoční práce a global care chains. 11. Institucionální rámce migrace -vliv migračních politik na každodennost migrantů/ek, regulace migrace a její dopady. 12. Migrace a rozvoj-vliv a dopady migrace (pozitivní i negativní) na mateřské společnosti. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
APPADDURAI, A. Global Ethnoscapes: Notes and Queries for Transnational Anthropology. In: FOX, R. (ed.) <i>Recapturing Anthropology: Working in the Present</i> . Santa Fe: School of American Research Press, 1991. s 192-210. ISBN: 978-0-933452-78-7.				
KEARNEY, M. From The Invisible Hand To Visible Feet: Anthropological Studies of Migration and Development, <i>Annual Review of Antropology</i> , vol.15/1986/, s. 331-361. ISSN: 0084-6570.				
GILLE, Z, RIAN, S. – Global Ethnography, <i>Annual Review of Sociology</i> , vol.28/2002/, pp. 271 – 295. ISSN: 0360-0572.				
GLICK-SCHILLER, N., BASH, L. SZANTON BLANC, Ch. From Immigrant to Transmigrant. Theorizing				

Transnational Migration. *Anthropological Quarterly* 68/1/1997, s. 48 – 63. ISSN: 0003-5491.
GEORGE, S. M. Transnational Connections (The Janus –faced Production of an Immigrant Community). In:
When Woman Come First. Berkeley: University California Press, 2005. 296 s. ISBN: 978-0-520-24318-7.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

GARDNER K. Desh-Bidesh Silhety Images of Home and Away. *Man* 28/1/, pp. 1 – 15.

SOLARI, C.

Drain vs Constitutive Circularity: Comparing the Gendered Effects of Post Soviet Migration. *Anthropology of East Europe Review* 28 (1). ISSN: 1054-4720.

TOLSTOKOROVA, A. *Where Have All The Mothers Gone? The Gendered Effect of Labour*. Belleville: Essence Publishing, 2008. 196 s. ISBN: 978-1-55452-302-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Sport, společnost a kultura			č. 18.
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	1/1	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška+seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	PhDr. Marek Halbich, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Cílem kurzu je představit sport jako jeden z nejrozšířenějších fenoménů současného světa, jednak v historických souvislostech, ale zejména v jeho transdisciplinární perspektivě. Kurz se tak zaměří na chápání těsnějšího propojení sportu a politiky, masmédií, globalizace, (trans)nacionalismu, identity, sociální stratifikace, lidové kultury (fanouškovství) apod. Kurz bude kombinací přednášek (teoretičtější ukotvení, historický vývoj sportu, zařazení sportu do obecnější antropologické/sociologické teorie) a seminářů (četba, interpretace a diskuse nad vybranými texty - case studies, vztahující se k různým druhům sportu či obecnějším sociálním a kulturním tématům).</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sport jako součást vývoje civilizačního procesu - "sport" ve starověku (Mezopotámie, Egypt, Řecko, Řím) a raně moderních světech; sport jako sociokulturní univerzálie. Fotbal (soccer), veřejné školy a status rivalry - lidový fotbal ve středověké a raně moderní Británii; lidový fotbal na kontinentální Evropě; kulturní marginalizace lidového fotbalu a vývoj moderního fotbalu; formalizace a vznik fotbalu jako "národní" hry. Tenis: od počátků k modernímu sportu - tenis a účast žen. Box v západním civilizačním procesu - boxování, civilizační procesy a kontrola násilí. Vývoj sportu v Japonsku - západní předsudky vůči japonským sportům; změny v společenské třídě samurajů a "pre-sportizace" v Japonsku. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>BALE, J. Capturing 'the African' Body? Visual Images and 'Imaginative Sports,'" <i>Journal of Sport History</i> 25, no. 2, 1998, s. 234-251.</p> <p>BOURDIEU, P. Program for a Sociology of Sport. <i>Journal of Sport History</i>, 5, no. 2, 1988, s.153-161.</p> <p>DANFORTH, L. - M. Is the "World Game" an "Ethnic Game" or an "Aussie Game"? Narrating the Nation in Australian Soccer. <i>American Ethnologist</i>, vol. 28, is. 2, 2001, s. 363-387. ISSN: 1548-1425.</p> <p>JONSSON, H. Mien through sports and culture: Mobilizing minority identity in Thailand. <i>Ethnos</i>, 68, 3, 2003, s. 317-340. ISSN: 0014-1844.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>MESSNER, M. Boyhood, organized sports, and the construction of masculinities. <i>Journal of Sport History</i>, 18, 4, 1990, s.416-444.</p> <p>SOREK, T. Palestinian Nationalism Has Left the Field: A Shortened History of Arab Soccer in Israel. <i>International Journal of Middle East Studies</i>, 35, 3, 2003, s. 417-437.</p> <p>WHEATON, B., BEAL, B. Keeping it Real. <i>International Review for the Sociology of Sport</i>, 38, 2, 2003, s.155-176.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Vybrané kapitoly ze sociální antropologie Ameriky		č. 19.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet	Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující	PhDr. Marek Halbich, Ph.D.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky			
Anotace:			
Kurz je zaměřen na relativně ucelený výklad základních tematických okruhů, jimiž se zabývá amerikanistika, a to především v oblasti sociální a kulturní antropologie, lingvistické antropologie a etnohistorie. Kurz se zaměří např. na formování národů Severní a Latinské Ameriky (národní identita, nacionalismus), formování indigenních hnutí a problematiku tzv. indigenismu (zejména Mexiko, Guatemala, Peru, Bolívie), vztah některých indiánských skupin vůči životnímu prostředí (ekologické faktory a sociální adaptace apod.), kulturní a sociální změnu (např. v oblasti náboženství), moc a autoritu (např. charakteristický latinskoamerický systém caudillismu - silných regionálních vůdců), antropologii města atd.			
Osnova:			
1. Etnické (etnokulturní) rozdělení Ameriky			
2. Formování národní a etnické identity			
3. Vystěhovalectví a migrační procesy v Latinské Americe			
4. Problematika indigenních hnutí v Latinské Americe (zapatisté, panmayské hnutí, Kečuové)			
5. Jazykové projevy a jejich sociální důsledky			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
GOSSEN, G. H., From Olmecs to Zapatistas: A Once and Future History of Souls. <i>American Anthropologist</i> , 96 (3), 1994. s. 553-570. ISSN 1548-1433.			
VELTMEYER, H. The Dynamics of Social Change and Mexico's EZLN. <i>Latin American Perspectives</i> , 27 (5), 2000. s. 88-110. ISSN 0094-582X.			
DANZIGER, E. Getting Here from There: The Acquisition of "Point of View" in Mopan Maya. <i>Ethos</i> , 26 (1), 1998. s. 48-72. ISSN 0091-2131.			
SIDNELL, J. Organizing Social and Spatial Location: Elicitations in Indo-Guyanese Village Talk. <i>Journal of Linguistic Anthropology</i> , 7 (2), 1997. s. 143-165. ISSN 1055-1360.			
LIVI-BACCI, M. The Depopulation of Hispanic America after the Conquest. <i>Population and Development Review</i> , 32 (2), 2006. s. 199-232. ISSN 0098-7921.			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
CHANCE, J. K., On the Mexican Mestizo. <i>Latin American Research Review</i> , 14 (3), 1979. s. 153-168. ISSN 0023-8791.			
PURDY, B. A., American Indians after A. D. 1492: A Case Study of Forced Culture Change. <i>American Anthropologist</i> , 90 (3), 1988. s. 640-655. ISSN 1548-1433.			
LOMNITZ, C., <i>Death and the Idea of Mexico</i> . Cambridge: Zone Books, 2005. ISBN: 978-1-890951-54-2.			
DUANY, J. Nation on the Move: The Construction of Cultural Identities in Puerto Rico and the Diaspora. <i>American Ethnologist</i> , 27 (1), 2000. s. 5-30. ISSN 0094-0496.			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Socialita, materialita a konstruktivismus ve společenských vědách			č. 20
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	1/1	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška+seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Konstruktivismus nepopírá a libovolně nerelativizuje skutečnost; politizuje však skutečnost (ontologii) i proces jejího poznávání (epistemologii). Důsledný konstruktivismus podrobuje symetrickému zacházení materiální, sociální a diskursivní entity a specifickým způsobem řeší napětí a nesouměřitelnosti mezi aktérem a strukturou, přírodou a společností (či kulturou), odborným a „laickým“ věděním, západními a „nezápadními“ společnostmi.</p> <p>V první části kurzu se budeme zabývat různými konstruktivistickými přístupy ve společenských vědách, především těmi, které se rozvinuly v rámci studií vědy a technologií (teorie-sítí aktérů a post- ANT). V druhé části budeme probírat a diskutovat případy a podoby výzkumného užití konstruktivistických přístupů na konkrétních tématech (věda, medicína, ekonomie, globalizace atd.). Prohloubíme na nich porozumění obecným principům a zároveň budeme studovat i specifika těchto oblastí. Kurz si klade za cíl, aby studující porozuměli klíčovým teoreticko-metodologickým konceptům heterogenního konstruktivismu a vyzkoušeli si, jak lze tento přístup uplatnit v konkrétním výzkumném projektu (otázky, typy dat a výzkumné strategie, formy psaní). Přednáška bude rozdělena do výkladové části a prezentace a diskuze povinné literatury. Seminář bude probíhat konceptuální, terénní a analytické práce nad diplomními projekty studujících z hlediska probíraných výzkumných přístupů.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sylabus, úvod k problematice 2. Sociální konstruktivismus, obrat k jazyku 3. Teorie sítí aktérů (ANT), relativismus, materiální sémiotika 4. Kritika teorie sítí aktérů, „post-ANT“ 5. Feministické přístupy, situovanost, vtělení, cyborg 6. Věda 7. Medicína 8. Tělo 9. Příroda a politická ekologie 10. Ekonomika a globalizace 11. ICT 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				

CALLON, M. Introduction: The embeddedness of economic markets in economics. In: CALLON, M. (ed.) *Laws of the markets*. Oxford: Blackwell, 1998. s. 1-57. ISBN: 978-0-631-20608-8.

CUSSINS, C. Ontological choreography: Agency through objectification in infertility clinics. *Social studies of Science* 26, 1996. s. 575-610. ISSN 0306-3127.

DeLAET, M., A. The Zimbabwe Bush Pump: Mechanics of a Fluid Technology. *Social Studies of Science* 30(2), 2000. s. 225–263. ISSN 0306-3127.

KONOPÁSEK, Z. Text a textualita v sociálních vědách (Část první: Teoretické motivace). *Biograf* 7, 1999.19 odst. ISSN 1211-5770.

LATOURET, B. Když věci vracejí úder: Co mohou sociálním vědám přinést „vědní studia“. *Biograf* 29, 2000. s. 3-20. ISSN 1211-5770.

LATOURET, B. *Reassembling the social: an introduction to actor-network-theory*. 1st pub. in paperback. Oxford: Oxford University Press, 2007. 301 s. ISBN 978-0-19-925605-1.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

ANEESH, A. Global Labor: Algoratic Modes of Organization. *Sociological Theory* 27(4), 2009. s. 347-370. ISSN 0735-2751.

BEER, D. Power through the algorithm? Participatory web cultures and the technological unconscious. *New Media Society* 11, 2009. s. 985-1002. ISSN: 1461-4448.

HINCHLIFE, S. *Geographies of Nature*. London: Sage, 2007. 224 s. ISBN 978-1-4129-1049-1.

LATOURET, B. *Politics of Nature: How to Bring the Sciences into Democracy*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2004. 320 s. ISBN 978-0-674-01347-6.

LEVINSON, M. *The box: How the shipping container made the world smaller and the world economy bigger*. Princeton, Oxford: Princeton University Press, 2006. 400 s. ISBN 978-0-691-13640-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Teorie etnicity a nacionalismu			č. 21.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
Mg. et Mgr. Markéta Vaňková				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
<p>Kurz je zaměřen na výklad základních přístupů ke studiu etnicity a nacionalismu. Vztah jedince - kultury - etnicity - identity - národa je jedním z témat, která provázejí v různých podobách antropologii od jejich počátků. Na počátku kurzu si proto nejprve ukážeme, jak kritika propojení kolonialismu a antropologie proměnila antropologickou konceptualizaci vztahu jedince, kultury a etnické/národní identity.</p> <p>Následně se zaměříme na diskusi primordialistických, konstruktivistických a instrumentalistických přístupů k etnické/národní identitě. Tato diskuze bude jak základem pro promyšlení vztahu vědeckých a aktérských diskurzů v uchopování etnicity/národní identity, tak i východiskem pro výklad procesů vyjednávání etnické/národní "tradice", "paměti", "historie".</p> <p>Nesamozřejmost a konstruovanost obsahu kategorií etnicity a národa i jejich legitimizací bude stát v pozadí výkladů "občanského" a "etnického" pojetí národa, modernistických teorií vzniku národa a nacionalismu, etnorevitalizačních hnutí, etnického konfliktu či neonacionalismu v postkomunistických zemích. Závěr kurzu věnujeme diskusi konceptů post-nacionálních forem vytváření identit - kosmopolitismu, transnacionalismu, denacionalizovanému občanství apod.</p>				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Představení sylabu, uvedení do kursu. Studium etnicity na konkrétním příkladu bulharských Aromunů - situovanost přednášející. 2. Konstrukce etnicity jako antropologické kategorie - vztah vznikající antropologie a kolonialismu, klasifikace "domorodého obyvatelstva". 3. Klíčové debaty studia etnicity a nacionalismu- primordialismus, esencialismus, konstruktivismus, instrumentalismus. 4. Co je národ? Základní teoretické koncepty I. - E. Gellner, B. Anderson 5. Co je národ? Základní teoretické koncepty II. - A. Smith, E. 6. Hobsbawm, M. Hroch; R. Brubaker 7. Tradice, paměť, historie a etnické/národní vědomí - strategie vztahování se k minulosti a jejich role v utváření národních a etnických identit 8. Domorodost, autochtonnost, etno-revitalizační hnutí. 9. Jiný pohled na věc - Host. Přednáška hostujícího experta, zabývajícího se tématem etnicity, národních identit, domorodosti apod. 10. Je etnický konflikt etnický? Rámování skupinových konfliktů diskurzem etnicity. 11. Neonacionalismus. Nacionalismus v postkomunistických zemích. 12. Teoretické koncepty vzednutí nacionalismu po pádu komunismu. 13. Prolínání nerovností: interdependence a vzájemné posilování sociálních konstruktů národa, etnicity, genderu. 14. Post-nacionální loajality: trans-nacionalismus, kosmopolitismus, nové formy občanství 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				

ANDERSON, B. R. *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*. Rev. ed. London: Verso, 2006. 240 s. ISBN 978-1-84467-086-4.

APPADURAI, A. *Modernity at large: cultural dimensions of globalization*. Minneapolis. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1996. 229 s.

BARŠA, P., STRMISKA, M. *Národní stát a etnický konflikt: politologická perspektiva*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 329 s. ISBN 80-85959-52-6.

BARTH, F. *Ethnic groups and boundaries: the social organization of culture difference*. Long Grove: Waveland Press, 1998. 153 s. ISBN 0-88133-979-2.

BRUBAKER, W. R. *Nationalism reframed: nationhood and the national question in the new Europe*. Cambridge: Cambridge University Press. 1996. 202 s. ISBN 0-521-57224-x.

ERIKSEN, T. H. *Ethnicity and nationalism: anthropological perspectives*. 3rd ed. London: Pluto Press. 2010. 246 s.

GELLNER, E. A. *Národy a nacionalismus*. 2. vyd. Praha: Hříbal, 1993. 158 s. ISBN 80-901381-1-x. SZALÓ, C. *Transnacionální migrace: proměny identit, hranic a vědění o nich*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. 175 s. ISBN 978-80-7325-136-9.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

BAZIN, J. Každému svého Bambaru. *Cargo: časopis pro kulturní/sociální antropologii*. 1, 2, 2002. s. 6-33. ISSN 1212-4923.

BARTH, F. Pathan identity and its maintenance. In: Barth, F.(ed) *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference*. Long Grove: Waveland Press, 1998. ISBN 978-0-88133-979-6.

RENAN, E. Co je to národ? In: HROCH, M. (ed.) *Pohledy na národ a nacionalismus*. Praha: Slon, 2003. s. 24 – 35. ISBN 80- 86429-20-2 .

SMITH, A. Etnický základ národní identity. In: HROCH, M. (ed.) *Pohledy na národ a nacionalismus*. Praha: Slon, 2003. s. 270-296. ISBN 80- 86429-20-2 .

DIETLER, M. "Our Ancestors the Gauls": Archeology, Ethnic Nationalism, and the Manipulation of Celtic Identity in Modern Europe. *American Anthropologist* 96 (3), 1994. s. 584-605. ISSN 1551-8248.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Úvod do politické antropologie			č. 22.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
<p>Hlavní náplní kurzu budou antropologické pohledy na politiku a moc. V prvních hodinách se zaměříme na jednotlivé směry politické antropologie tak, jak se vyvíjely do 60. let. V tomto období spočíval hlavní zájem antropologů v odhalování strukturálních faktorů řádu u společností bez centrální politické autority. Ačkoliv je pro antropologii v tomto období charakteristické formulování alternativních a lokálních mechanismů politického uspořádání, teoretická východiska jsou odlišná: D. Kurtz proto rozlišuje několik paradigmat politické antropologie (od funkcionalistického k postmodernímu), což usnadňuje schématické rozlišení teorií a konceptů. V druhé části kurzu se budeme zabývat současnými tématy politické antropologie, které se objevují po přehodnocení pojetí moci v antropologii, většinou inspirovaného mysliteli mimo obor (zejm. Foucault) - to se do té doby omezovalo na její donucovací povahu. Tento obrat otevřel před antropologií zcela nové oblasti bádání a oživil v jednu chvíli skomírající subdisciplínu. V popředí zájmu už není politika jako taková (tzn. socio-politické struktury, jako jsou rodové linie nebo různé politické systémy jako náčelnictví a "big man?"), ale političnost ve smyslu uplatnění moci za účelem dosažení obecních nebo i partikulárních cílů. V jistém ohledu je možné takto chápanou političnost vidět v každé lidské činnosti, v níž se aktéři o něco snaží: političnost je tak aspektem diskursivní i nediskursivní intervence do společenského uspořádání.</p>				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Od politiky k političnu I.: historické proměny politické antropologie 2. Od politiky k političnu II.: historické proměny politické antropologie 2. Antropologie politických systémů: funkcionalismus vs. proces 3. Antropologie státu 4. Post-strukturalismus a moc 3. Ritualizace politiky 1. Dominance a rezistence 4. Politika identit: Etnicita a nacionalismus 5. Rasismus, nerovnost a kultura 1. Násilí a politika (genocida, etnické čistky, symbolické násilí) 2. Lokální projevy globálních procesů 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>FORTES, M., EVANS - PRITCHARD, E. E. (eds.). <i>African Political Systems</i>. London: Oxford University Press, 1940. 302 s.</p> <p>GLEDHILL, J. <i>Power and its disguises: anthropological perspectives on politics</i>. 2nd ed. London: Pluto Press. 2000. 272 s. ISBN 978-0-7453-1685-7.</p> <p>FOUCAULT, M. Governmentality. In: FABUION, J. (ed.). <i>Power (The Essential Works of Foucault, 1954-1984, Vol. 3)</i>. The New Press, 2001. 484 s. ISBN 978-1-56584-709-5.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>ABELES, M. Modern political ritual. <i>Current Anthropology</i>, Vol. 29, No. 3 (Jun., 1988). s. 391-404. ISSN 0011-3204.</p> <p>SCOTT, J. C. <i>Domination and the arts of resistance: hidden transcripts</i>. New Haven: Yale University Press, 1990. 251 s. ISBN 0-300-04705-3.</p>				

INDA, J. X. (ed.). *Anthropologies of Modernity: Foucault, Governmentality, and Life Politics*. Oxford: Blackwell, 2005. 288 s. ISBN 978-0-631-22827-1.

VERMEERSCH, P. Ethnic minority identity and movement politics: The case of the Roma in the Czech Republic and Slovakia, *Ethnic and Racial Studies* 26(5), 2003. s. 879-901. ISSN 0141-9870.

KURTZ, D. *Political Anthropology: Power and Paradigms*. Boulder: Westview Press, 2001. 260 s. ISBN 978-0-8133-3804-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Novověké dějiny monstrosity a tělesné odlišnosti			č. 23.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
PhDr. Lucie Storchová, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Cílem kurzu je představit koncepty „monstrosity“ a odlišného těla v současné světové historiografii a pokusit se je aplikovat na analýzu textů především z období evropské moderny. Úvodní část kurzu bude věnována teoretickým východiskům a konceptuálním možnostem bádání o „monstrositě“ a odlišném těle (perspektiva disability studies, biomoc, performativita těla, kyborg teorie atd.). Po úvodních kurzech se v souladu se specializací studentů a studentek soustředíme na interpretaci konkrétních textů - od antických diskursů tělesné diference, přes středověkou a raně novověkou cestopisnou literaturu, noviny 16.-19. století, kramářské písně, krásnou literaturu a texty s vědeckým nárokem z 18. a 19. století až po současnou pop-kulturu, především komiks a kinematografii. Tematické celky ještě mohou být doplněny podle konkrétních specializací zájemců o kurz, zatím jsou určeny následující: „monstrosita“ a reprezentace „jiných“ kultur, odlišné tělo a karnevalová kultura v raném novověku, monstrózní porody jakou součást eschatologických diskursů a s nimi spojené politické a konfesijní polemiky, sociální praxe definování, systematizace a komercializace tělesné odlišnosti v 19. století (kultura freakshows), biomoc a vědecké diskursy somatické diference, odlišné a diskursy rasy ve 20. století, eugenika, nemoc a tělesná odlišnost v krásné literatuře období moderny, „monstrosita“ v postmoderní pop-kultuře, tělo a kyborg v současné kinematografii.				
Osnova:				
1. Úvodní hodina				
2. Konceptualizace tělesné diference – mnohost přístupů				
3. Alterita a odlišné tělo v raně novověké cestopisné literatuře				
4. „Monstrosita“ v díle G. Rabelaise				
5. Tetralogie, revoluční anatomie				
6. Vědecké diskurzy, systematizace a klasifikace tělesných odlišností, vliv na zakládající mýtus				
7. Komerční vystavování tělesné odlišnosti, freak shows (kolonialismus, diskursy rasy, vědecká legitimizace, konstrukce průměrnosti)				
8. Eugenika, rasové diskursy, patologizace židovského těla				
9. Diskursy vampirismu a populární kultura 19. a 20. století				
10. Kyborg a současná popkultura				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
BACHTIN, M. M. François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance. Vyd. 2., Praha: Argo, 2007. 489 s. ISBN 978-80-7203-776-6.				
OSTOVICH, H. - SILCOX, M.V. - ROEBUCK, G. The Mysterious and the Foreign in Early Modern England, Plainsboro: Associated University Press, 2008. 318 s. ISBN 1-61149-300-5.				
GRAFTON, A. - SIRAISSI, N.C. Natural Particulars. Nature and disciplines in renaissance Europe, Cambridge: MIT Press, 1999. 426 s. ISBN 0-262-07193-2.				
CRAWFORD, J. Marvellous Protestantism, Monstrous Births in Post-Reformation England, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2005. 270 s. ISBN 1-4214-0586-5.				
BACHTIN, M. M. François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance. Vyd. 2., Praha: Argo, 2007. 489 s. ISBN 978-80-7203-776-6.				
OSTOVICH, H. - SILCOX, M.V. - ROEBUCK, G. The Mysterious and the Foreign in Early Modern England, Plainsboro: Associated University Press, 2008. 318 s. ISBN 1-61149-300-5.				
GRAFTON, A. - SIRAISSI, N.C. Natural Particulars. Nature and disciplines in renaissance Europe, Cambridge:				

MIT Press, 1999. 426 s. ISBN 0-262-07193-2.

CRAWFORD, J. *Marvelous Protestantism, Monstrous Births in Post-Reformation England*, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2005, 270 s. ISBN 1-4214-0586-5.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

HUET, M.-H. *Monstrous Imagination*, Cambridge: Harvard University Press, 1993. 316 s. ISBN 0-674-58649-2.

NUSSBAUM, F. *The Limits of the Human. Fictions of Anomaly, Race and Gender in the Long 18th Century*, Cambridge: Cambridge UP, 2003. 336 s. ISBN 0-521-01642-8.

GILMAN, S.L. *The Jew's Body*, Oxford: Routledge, 1991. 303 s. ISBN 0-415-90459-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	History and Theory (1995-2010). Nejnovější diskuse o teorii a praxi historické vědy		č. 24.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující			
PhDr. Lucie Storchová, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky			
<p>Anotace: Obsahem kurzu bude rozbor diskusí o teorii a praxi historické vědy, které se rozvinuly na stránkách významného anglosaského periodika History and Theory. Kromě úvodních hodin, shrnujících starší vývoj, se kurz soustředí především na texty z posledních patnácti let, které charakterizuje více či méně sofistikované „překonávání“ postmoderní výzvy a hledání dalších konceptuálních možností pro historický výzkum (např. na poli agency ad.). Kurz je vhodný jak pro profilování diplomních témat, tak jako součást přípravy na teoretické části ZSSK z historické antropologie.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvodní hodina 2. Angloamerický intelektuální styl a historická věda 3. Reflexe postmoderní historiografie na stránkách History and Theory v 90. letech 4. Západní a čínské historické myšlení; 5. Fotografie, medialita a historická reprezentace: Tucker 2009 6. Komparativní historiografie, výzkum transferu 7. Environmentální dějiny 8. Veřejná role historiografie: diskuse Moses vs. White 2005 9. Etika historické vědy 10. Paměť v historické analýze 11. Revize v historické vědě 12. Doing decentred history: Davis 2011 			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
<p>FITZHUGH, M.L. Agency, Postmodernism and Causes of Changes, <i>History and Theory</i>, 2001, vol.40, iss. 4, s. 59 -81, ISSN 1468-2303.</p> <p>WERNER, M. – ZIMMERMANN, B. Beyond Comparison: Histoire Croisée and Challenge of Reflexivity, <i>History and Theory</i>, 2006, vol. 45, iss. 1. s. 30 – 50, ISSN 1468-2303.</p> <p>CABRERA, M.A. On Language, Culture and Social Action, <i>History and Theory</i>, 2001, iss.4, s. 82 – 100, ISSN 1468-2303.</p> <p>SPIEGEL, G.M. Revising the Past /revising the Present: How Change Happens in Historiography, <i>History and Theory</i>, 2007, iss.4, s. 1 -19. ISSN 1468-2303.</p>			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

--

D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	„Státu na tom záleží, zlý poddaný že nesmí žít“ Stát, policie a „zločin“ ve střední Evropě v letech 1770-1848	č.	25.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr	
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0
Jiný způsob vyjádření rozsahu		kreditů	5
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet	Dvousemestrální předmět	
Další požadavky na studenta		Forma výuky	přednáška

Vyučující	Dr. phil. Mgr. Pavel Himl
------------------	---------------------------

Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Anotace:

V citátu z Beethovenovy opery Fidelio (první uvedení různých verzí 1805, 1806, 1814) obhájí hlavní zloduch, guvernér Pizzaro, svůj plán zavraždit svého vězněného protivníka a kritika Florestana státním zájmem. Stát zde rozhoduje o tom, kdo je "zlý poddaný", a nárokuje si výlučné právo s ním podle toho nakládat. Monopolizace práva a trestání v rukou panovníka jistě není na konci 18. století novým jevem, za nové lze však mimo jiné považovat mechanismy a instituce, mající za úkol na dodržování norem, resp. veřejného pořádku dohlížet, především policii v moderním slova smyslu. Její proměny, resp. vůbec vytváření, byly ospravedlňovány státním či veřejným zájmem, blahem poddaných, případně veřejnou bezpečností. Seminář se zaměří jednak právě na legitimizaci "nové" politické i "pořádkové" policie ve Francii, německých zemích a habsburské monarchii v 70. a 80. letech 18. století, zejména na utváření představy vnitřního ohrožení, dále na principy fungování policie především ve městech a konečně na techniky sběru a zpracování informací o specifických ("nebezpečných") skupinách obyvatelstva, stejně jako na "státní" dohled nad těmito osobami a obyvatelstvem jako celkem. Při našem zkoumání si položíme kromě jiného otázku, do jaké míry bylo "zpolicejňení" společnosti nezávislé na makropolitických obrátech jako revoluce (1789, 1830), střídání panovníků nebo nové uspořádání vztahů mezi státy (vídeňský kongres 1814-1815).

Osnova:

1. Úvod
2. Přehled bádání - dějiny kriminality a jejího pronásledování (od raného novověku k novým sociálním dějinám kriminality, kriminalistiky a kriminologie 19. a 20. století)
3. Politické a správní dějiny habsburské monarchie a středí Evropy v letech 1780-1848
4. Od patriomiálního k obecnímu zřízení, domovské právo
5. Dějiny policie v kontextu dějin správy českých zemí a habsburské monarchie mezi josefinskými reformami a revolucí roku 1848 - institucionální pohled na "neustálý pokrok" v potírání zla a zajišťování bezpečnosti
6. "Polizeywissenschaft" jako státověda a nauka o správě věcí veřejných (Justi, Sonnenfels)
7. Policie politická (tajná), policie "kriminální" a policie veřejná (pořádková)
8. Statistika, konskripce, identifikace a kontrola obyvatelstva
9. Pasy a "papírové identita", zatykače, "Polizeiblätter" jako média policejní komunikace a informace
10. Zlo, zločin, zločinec - počátky moderní kriminalistiky; závěr - od "neposlušného" poddaného a "bezbožné chátřy" k "nepřízřusobivému" občanovi - sociální vyčleňování v 1. polovině 19. století

Základní studijní literatura a studijní pomůcky	
--	--

HABERNAS, R - SCHWERHOFF, G. (eds.) *Verbrechen im Blick. Perspektiven der neuzeitlichen Kriminalitätsgeschichte*, Frankfurt am Main - New York: Campus-Verlag, 2009. 411 s. ISBN 3-593-38932-0.

CAPLAN, J. – TORPEY, J. (eds.) *Documenting Individual Identity. The Development of State Practices in the Modern World*, Princeton, Oxford: Princeton University Press, 2001. 415 s. ISBN 0-691-00912-0.

BERNARD, P.P. *From the Enlightenment to the Police State. The Public Life of Johann Anton Perger*, Urbana – Chicago: University of Illinois Press, 1991. 252 s. ISBN 0-252-01745-5.

CLAES, T. *Passkontrolle! Eine kritische Geschichte des sich Ausweisens und Erkenntwerdens*, Berlin: Beckers, 2005. 287 s. ISBN 3-89678-275-4.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

MACEK, P. - UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva. I., Habsburská monarchie (1526-1918)*. Praha: Themis, 1997. 178 s. ISBN 80-85821-52-4.

MACEK, P. *Dějiny pražské policie: (vybrané kapitoly)*. Praha: Police history, 2009. 121 s. ISBN 978-80-86477-50-3.

STOKLÁSKOVÁ, Z. *Cizincem na Moravě: zákonodárství a praxe pro cizince na Moravě 1750-1867*. Brno: Matice moravská, 2007. 328 s. Knižnice Matice moravské; sv. 22. ISBN 978-80-86488-45-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Kacíři, cikáni a sodomité. Odlišnost ve společnostech raného novověku.			č. 26.
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Dr. phil. Mgr. Pavel Himl			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Kurz se bude zabývat sociální praktikami (mj. také pronásledováním) a textovými reprezentacemi jinakosti v evropském raném novověku. Ze společenských skupin, kterým byla tato jinakost připisována, se zaměříme na ty, které se nacházely uvnitř křesťanské společnosti nebo v její bezprostřední blízkosti, a byly tudíž vnímány jako její zvláštní ohrožení (náboženští nonkonformisté, mj. Židé; sodomité, resp. homosexuálně jednající osoby; neusedlé osoby, zejm. Cikáni). Není náhodou, že se negativní stereotypy spojené s náboženskou a seuxální/morální odlišností často překrývaly a prolínaly, a že tudíž ve svém společenském užití jen podmíněně vypovídají o subjektivitě těch, kdo jimi byli označováni. Při vědomí této komplexnosti se na základě analýzy dobových, převážně normativních textů přesto pokusíme rozlišit jednotlivé aspekty nenáležitosti, ohrožení či nepatřičnosti, spojené např. s tělem a zacházení s ním, způsobem života či se vztahováním se k nadpřirozenu (magie). Kurz bude mít seminární charakter, spočívající v diskuzi nad pramennými texty (a zčásti také sekundární literaturou). Znalost starého písma a cizích jazyků není podmínkou účasti, studující s němčinou či latinou budou ale vítáni. (Angličtina se předpokládá.)</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> Okrajové skupiny raněnovověké společnosti Odlišnost/jinakost/otherness/alterity v raném novověku „Sodomité“ „Cikáni“ „Kacíři“/„Nevěřící“ 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>ROBERTS, P. Marginals and Deviants. In: <i>The European world, 1500-1800: an introduction to early modern history</i>. KÜMIN, B. ed. London: Routledge, 2009. s. 64-73. ISBN 978-0-415-43253-5.</p> <p>TINKOVÁ, D. Člověk na okraji společnosti. In: <i>Člověk českého raného novověku</i>. BŮŽEK, V., KRÁL, P.(eds.) Vyd. 1. Praha: Argo, 2007. s. 191-215. Každodenní život; sv. 28. ISBN 978-80-7203-694-3.</p> <p>KAPLAN, B. J. <i>Divided by faith: religious conflict and the practice of toleration in early modern Europe</i>. Cambridge, Mass.: Belknap Press of Harvard University Press, 2007. 415 s. ISBN 978-0-674-02430-4.</p> <p>GREYERZ, K.von. <i>Religion and culture in early modern Europe, 1500-1800</i>. Oxford: Oxford University Press, 2008. 307 s. ISBN 978-0-19-532765-6.</p> <p>HANZAL, J. <i>Cikáni na Moravě v 15. až 18. století: dějiny etnika na okraji společnosti</i>. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2004. 240 s. Knižnice Dějin a současnosti; sv. 24. ISBN 80-7106-508-0.</p> <p>HIML, P. <i>Zrození vagabunda: neusedlí lidé v Čechách 17. a 18. století</i>. Vyd. 1. Praha: Argo, 2007. 371 s., [22] l. obr. příl. Každodenní život; sv. 38. ISBN 978-80-7203-917-3.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>KLUSÁKOVÁ, L. a kol. Namísto úvodu. „My“ a „oni“ - náčrt teoretické reflexe problematiky. In: <i>Obraz druhého v historické perspektivě. II, Identity a stereotypy při formování moderní společnosti</i>. KUBIŠ, K. ed. V Praze: Karolinum, 2003. s. 11-28. Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica, 5-1999. Studia historica; 52. ISBN 80-246-0603-8.</p> <p>VESELÁ-PRUDKOVÁ, L. <i>Židé a česká společnost v zrcadle literatury: od středověku k počátkům emancipace</i>. Praha: NLN, 2003. 153 s. Knižnice Dějin a současnosti; sv. 20. ISBN 80-7106-430-0.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				

Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly		

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Dějiny pojmů a idejí			č. 27.
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Kurs je věnován jedné z tradičních disciplín dějepisného bádání, jež je - z hlediska formální logiky, pravda, chybně, leč tradičně - nazývána jako "dějiny pojmů a idejí" (z něm. prostředí: "Begriffs- und Ideengeschichte", ve francouzském prostředí se zčásti kryje s: "histoire intellectuelle"). Kurs se zabývá jak (1.) teoretickými otázkami povahy badatelova pojmosloví, tak (2.) otázkami povahy a pojmosloví (idejí), v němž mysleli lidé studované doby, a konečně (3.) budou představeny konkrétní badatelské postupy a závěry dějepisu pojmů a idejí na příkladech z oblasti dějin náboženského, společensko-politického a přírodovědného myšlení.				
Osnova:				
3. Příklad filosofického pojednání vzniku pojmosloví, pojmoslovných soustav, problém vztahu				
4. Úloha pojmosloví v "kulturních vědách": "formální sociologie", (G. Simmel), teorie "ideálních (čistých) typů" (M. Weber)				
5. Úvahy dějepisců o pojmosloví jako předmětu dějepisného zájmu (příklad: L. Febvre - "outillage mental", F. Kutnar - "struktura historického pojmosloví").				
6. Idea v dějinách: (relativní) ahistoričnost a nadindividuálnost idejí (pojmů) a dějinné "danosti"				
7. Idea (pojem) a vývoj: Poměr novokantovství k novohegelianismu				
8. Idea (pojem) a její působení v určité společnosti a kultuře				
9. Poměr "pojmů" a "idejí" k "dějinným danostem"				
10. Pojem "ducha", "duše", jejich náboženský a jejich přírodovědný význam.				
11. Pojem "prostoru" a "místa", přírodovědný význam a kulturní dopady.				
12. Pojem "národa", jeho kulturní a politický význam.				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
CHARITER, R. Intellectual history or sociocultural history? The French trajectories. In: <i>Modern European Intellectual History</i> . La CAPRA, E., KAPLAN, S. (ed.) Itaca – London, 1982. 328 s. ISBN 978-0-8014-9881-7.				
CHARITER, R. <i>Au bord de la falaise. L'histoire entre certitudes et inquiétude</i> , Paris: 1998. 292 s. ISBN 978-2-226-09547-3.				
IGGERS, G. Linguistische Wende im Geschichtsdenken und in der Geschichtsschreibung, <i>Geschichte und Gesellschaft</i> , 21, 1995, s. 557-579.				
CHARITER, R. New Cultural History, In: <i>Kompass der Geschichtswissenschaft</i> . EIBACH, J., LOTTES, G. (Hg.), Göttingen 2006, s. 193-205. ISBN 978-3-8252-2271-0.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
IGGERS, G.G. <i>Dějepisectví ve 20. století: od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě</i> . Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002. 177 s. Knižnice Dějin a současnosti; sv. 16. ISBN 80-7106-504-8.				
KALISTA, Z., BENEŠ, Z., ed. <i>Cesty historikova myšlení: prameny k moderní české historiografii</i> . Praha: Garamond, 2002. sv. Historica. ISBN 80-86379-40-X.				
KOSELLECK, R. <i>Vergangene Zukunft. Zur Semantik geschichtlicher Zeiten</i> . 2. vyd. Frankfurt: Suhrkamp, 1992. 388 s.				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Historická antropologie náboženství (se zaměřením na Evropu)		č. 28.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr 2 ZS	
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující			
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky			
Osnova:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do problematiky historické antropologie náboženství; 2. Hypotézy o původu a podstatě náboženství I.; 3. Hypotézy o původu a podstatě náboženství II.; 4. Předhistorická evropská religiozita; 5. Dumézilova rekonstrukce indoevropského náboženství 6. Řecké náboženství; 7. Římské náboženství; 8. Mystéria a helénistická zbožnost 9. Manicheismus a gnose; 10. Náboženství Keltů; 11. Náboženství Germánů; 12. Náboženství Baltů a Slovanů 			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky			
<p>ARIÈS, P. <i>Dějiny smrti</i>. 1. vyd. Praha: Argo, 2000. 410 s. ISBN 80-7203-293-3.</p> <p>OBUCHOVÁ, E., ed. et al. <i>Variace na Korán: islám v diaspoře</i>. Praha: Akademie věd České republiky, Orientální ústav, 1999. 174 s. Archiv orientální. Česká řada, sv. 1. ISBN 80-85425-34-3.</p> <p>HANUŠ, J. <i>Pozvání ke studiu církevních dějin</i>. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 159 s. Historia ecclesiastica. ISBN 80-85959-45-3.</p> <p>ELIADE, M. <i>Posvátné a profánní</i>. 2., přehlednuté a opr. vyd., V Oikúmené 1. Praha: OIKOYMENH, 2006. 147 s. Oikúmené; sv. 125. ISBN 80-7298-175-7.</p>			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
<p>DAVIDSON, H. E. <i>Gods and myths of northern Europe</i>. 1. Publ. Harmondsworth: Penguin Books, 1964. 251 s.</p> <p>GUREVIČ, A. J. <i>Kategorie středověké kultury</i>. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1978. 286, [1] s. Most; Sv. 17.</p>			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Fenomenologie ducha – četba			č. 29.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. PhDr. L. Benyovszky, CSc.; doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Náplní kurzu je četba, interpretace a komentář Hegelovy Fenomenologie ducha.				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
HEGEL, G. W. F. <i>Fenomenologie ducha</i> . 1. vyd. Praha: ČSAV, 1960. 521 s.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Vybrané otázky filosofické antropologie I.			č. 30.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace: Novověká a moderní filosofie je z velké části vedena otázkou po možnostech a limitech transcendence, tzn. přechodu od stejného k jinému, od jednoho k mnohému, od subjektu k objektu či jinému subjektu. Transcendence se tak stává předpokladem umožnění konkrétního prožitku „sebe samého“ na jedné straně a „světa“ na straně druhé. Na konkrétních příkladech myšlení německých fenomenologických filosofů 20. století se otázka transcendence, její funkce a jejích limitů vyjasní a specifikuje. Dalšími ze sledovaných témat rovněž budou jednak motiv „radikalizace“ filosofického myšlení ve fenomenologii a nárokování nového počátku myšlení; jednak otázka „legitimnosti“ určitého filosofického stylu, který zjevně hraničí na jedné straně s fanatismem a na druhé straně s libovůlí, profétismem a utopií; dále motivy „vědění“ a „techniky“; a konečně motiv „zla“.				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
HUSSERL, E. <i>Idea fenomenologie</i> . 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2001. 103 s. ISBN 80-7298-023-8. HEIDEGGER, M. <i>Bytí a čas</i> . 2. opr. vyd. Praha: Oikoymenh, 2002. 487 s. ISBN 80-7298-048-3. HEIDEGGER, M. <i>Co je metafysika?</i> 2. opr. vyd. Praha: Oikoymenh, 2006. 95 s. ISBN 80-7298-167-6. SCHELLING, F. W. J. <i>Filosofická zkoumání bytnosti lidské svobody a s tím souvisejících předmětů</i> . Praha: Filozofický ústav ČSAV, 1992. 130 s. ISBN 80-7007-031-5.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Vybrané otázky filosofické antropologie II.			č. 31.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Kurz navazuje na stejnojmenný kurz I. Novověká a moderní filosofie je z velké části vedena otázkou po možnostech a limitech transcendentce, tzn. přechodu od stejného k jinému, od jednoho k mnohému, od subjektu k objektu či jinému subjektu. Transcendentce se tak stává předpokladem umožnění konkrétního prožitku „sebe samého“ na jedné straně a „světa“ na straně druhé. Na konkrétních příkladech myšlení německých fenomenologických filosofů 20. století se otázka transcendentce, její funkce a jejích limitů vyjasní a specifikuje. Dalšími ze sledovaných témat rovněž budou jednak motiv „radikalizace“ filosofického myšlení ve fenomenologii a nárokování nového počátku myšlení; jednak otázka „legitimnosti“ určitého filosofického stylu, který zjevně hraničí na jedné straně s fanatismem a na druhé straně s libovůlí, profétismem a utopií; dále motivy „věděni“ a „techniky“; a konečně motiv „zla“.</p>				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
HUSSERL, E. <i>Idea fenomenologie</i> . 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2001. 103 s. ISBN 80-7298-023-8. HEIDEGGER, M. <i>Bytí a čas</i> . 2. opr. vyd. Praha: Oikoymenh, 2002. 487 s. ISBN 80-7298-048-3. HEIDEGGER, M. <i>Co je metafysika?</i> 2. opr. vyd. Praha: Oikoymenh, 2006. 95 s. ISBN 80-7298-167-6. SCHELLING, F. W. J. <i>Filosofická zkoumání bytnosti lidské svobody a s tím souvisejících předmětů</i> . Praha: Filozofický ústav ČSAV, 1992. 130 s. ISBN 80-7007-031-5.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Kierkegaard			č. 32.
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	Mgr. Jakub Marek, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Tento kurz by měl v koncentrované podobě představit (s určitými výjimkami) celý korpus Kierkegaardova díla. Je pochopitelné, že v takovém rozsahu nebude možné sledovat celou tematiku Kierkegaardovy filosofie, ale bude se muset věnovat pouze výběrovým, stěžejním tématům. Hlavní perspektivou bude filosofická antropologie. Z tohoto hlediska má být postupně zřetelné, v jakých kategoriích a v jaké specifické struktuře vystupuje u Kierkegaarda problém „být člověkem“.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do Kierkegaardova korpusu - pseudonymní a autorská díla, projekt „stávání se křesťanem“, sebereflexe v pozdní tvorbě. 2. Magisterská disertace „Pojem ironie s neustálým zřetelem k Sokratovi“. 3. Bud' - anebo. 4. Vzdělávací řeči I. 5. Filosofické drobký. Bázeň a chvění. 6. Pojem úzkosti. 7. Stádia na cestě životem. 8. Konečný nevědecký dodatek k filosofickým drobkům. 9. Vzdělávací řeči II. 10. Nemoc k smrti. 11. Zpětný ohled, „Moje spisovatelská činnost“. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
<p>KIERKEGAARD, S. A. <i>Bázeň a chvění; Nemoc k smrti</i>. 1. vyd. Praha: Svoboda-Libertas, 1993. 249 s. ISBN 80-205-0360-9.</p> <p>KIERKEGAARD, S. A. <i>Filosofické drobký, aneb, Drobátko filosofie</i>. Olomouc: Votobia, 1997. 152 s. ISBN 80-7198-197-4.</p> <p>KIERKEGAARD, S. A. <i>Bud' – anebo</i>. Bratislava: Kalligram, 2007. 838 s. ISBN 80-7149-913-7.</p> <p>KIERKEGAARD, S. A. <i>Má literární činnost</i>. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 171 s. ISBN 80-7325-021-7.</p> <p>KIERKEGAARD, S. A. <i>Nácvik křesťanství; Sud'te sami!</i>. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002. 279 s. ISBN 80-7325-004-7.</p>				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

--

D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Problém člověka ve filosofické antropologii	č.	33.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			

Vyučující	Mgr. Jakub Marek, Ph.D.
------------------	-------------------------

Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Anotace: V tomto semináři jde o představení způsobu, jakým může o člověku, coby předmětu svého zkoumání, uvažovat filosofická antropologie. Ta sama se pohybuje na pomezí antropologie - filosofie, je proto třeba sledovat i samotné založení této disciplíny. Hlavní těžiště kurzu bude věnováno jednotlivým filosofickým určení člověka, především coby „racionálního“ či „rozumného člověka“, jak je tento charakter v popředí zájmu novověké filosofie (Descartes - Kant), následně v jeho charakterech jednání (především práce - Hegel), konečně pak jeho určení „člověka jako jednotlivce“, či „jednotlivé lidské existence“ - Kierkegaard. V případě, že bude prostor, bude dalším tématem filosofická antropologie v přísném slova smyslu - Gehlen, Scheler a jejich uvažování o člověku.

Základní studijní literatura a studijní pomůcky

KANT, I. *Kritika čistého rozumu*. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2001. 567 s. ISBN 80-7298-035-1.
 SCHELER, M. *Místo člověka v kosmu*. 1. vyd. Praha: Academia, 1968. 114 s.
 SCHELER, M. *Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik*. 6. vyd. Bern/München: Francke, 1980. 659 s. ISBN 37-7201-483-6.
 SCHELER, M. *Wesen und Formen der Sympathie*. 6. vyd. Bonn: Bouvier, 2005. 372 s. ISBN 3-416-01940-7.
 GEHLEN, A. *Der Mensch: seine Natur und seine Stellung in der Welt*. 13. vyd. Wiesbaden: Quelle & Meyer, 1997. 410 s. ISBN 3-494-02241-0.
 GEHLEN, A. *Gesamtausgabe / Philosophische Anthropologie und Handlungslehre: BD4*. Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 1986. 538 s. ISBN 3-465-01533-9.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

--

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky
--	--	-------------------------------------

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Paleoantropologie			č. 34.
Typ předmětu	PV		Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
Mgr. Linda Hroníková, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
V kursu paleoantropologie se studenti seznámí s aktuálními poznatky o životě dávných hominidů (Sahelanthropus tchadensis až Homo sapiens sapiens) a získají znalosti o jejich anatomii, kultuře, známých nalezištích fosilií, metodách paleoantropologického výzkumu i informace o významných badatelích. Prezentace jsou obohaceny o videoprojekce a ukázky trojrozměrných modelů. Součástí kursu je také návštěva antropologického muzea.				
Osnova:				
1. Úvod, vymezení paleoantropologie, metody				
2. První hominidé (Sahelanthropus tchadensis až Australopithecus afarensis)				
3. Pokročilí australopitékové (gracilní a robustní formy)				
4. Habilini, Homo erectus a jeho objevitel, archaické populace, Piltdownský podvrh, velmi sporné druhy rodu Homo (H. georgicus, H. gautengensis aj.)				
5. Homo (sapiens) neanderthalensis – život a smrt, příběh prvních nálezů				
6. Neandertálci, moderní lidé a nově objevení hominini (denisované, jelení lidé, Homo floresiensis); multiregionální teorie versus monocentrická teorie				
7. Osídlení Nového světa – Ameriky, Austrálie a Oceánie				
8. Mladý paleolit – gravettien, pavlovien: lovci mamutů, umění, nové technologie, tři portréty z pravěku, trojhrob z Dolních Věstonic, šaman z Brna; iluzivní realismus				
9. Mladý paleolit – aurignacien, magdalénien: demografie, způsob života, jeskynní malby, Jeskyně zapomenutých snů				
10. Mezolit (epipaleolit), neolit (zemědělská civilizace, megality, venuše) a eneolit (ledový muž Ötzi)				
11. Významní světoví antropologové				
12. Významní čeští antropologové				
13. Paleoantropologická exkurze – muzeum				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
BENEŠ, J. <i>Člověk</i> . 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1994. 342 s. ISBN 80-204-0460-0.				
FOLEY, R. <i>Lidé před člověkem</i> . Vyd. 1. Praha: Argo, 1998. 254 s. ISBN 80-7203-070-1.				
FRIDRICH, J. <i>Ecce homo: svět dávných lovců a sběračů</i> . 1. vyd. Praha: Krigl, 2005. 320 s. ISBN 80-86912-04-3.				
GIBBONS, A. <i>První lidé: závody v hledání nejstaršího předka</i> . Vyd. 1. Praha: Academia, 2011. 307 s. Galileo; sv. 48. ISBN 978-80-200-1978-3.				
KLEIBL, J. <i>Cesta za Adamem: [pro čtenáře od 12 let]</i> . 3., dopl. a upravené vyd. Praha: Albatros, 1987. 228 s.				
KOTTAK, C. P. <i>Anthropology: the exploration of human diversity</i> . 6th ed. New York: McGraw-Hill, 1994. 575 s. ISBN 0-07-035918-0.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				

LEAKEY, R. E. *Původ lidstva*. Bratislava: Archa, 1996. 164 s. Místři věd. ISBN 80-7115-103-3.

LEAKEY, R. E. *The making of Mankind*. 1st ed. London: M. Joseph, 1981. 256 s. ISBN 0-7181-1931-2.

MAZÁK, V. *Jak vznikl člověk: Sága rodu Homo*. 1. vyd. Praha: Práce, 1977. 397, [1] s. Kotva.

SVOBODA, J. A. *Archeologové na loveckých stezkách: pro čtenáře od 10 let*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1994. 79 s. ISBN 80-00-00067-9.

SVOBODA, J. A. *Čas lovců: dějiny paleolitu, zvláště na Moravě*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, 1999. 352 s. ISBN 80-86023-19-2.

SVOBODA, J. A. *Počátky umění*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2011. 335 s. ISBN 978-80-200-1925-7.

ŠMAHEL, Z. *Příběh lidského rodu: [katalog ke stálé expozici v pavilonu Anthropos]*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2005. 85 s. Za poznáním do muzea; sv. 10. ISBN 80-7028-262-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky
--	--	-------------------------------------

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

--

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Biologie člověka pro antropology			č. 35.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Nejsou požadovány žádné vstupní znalosti z biologie člověka.				
Vyučující	Mgr. Linda Hroníková, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Tento kurs je určen pro studenty, kteří se chtějí dozvědět, jak fungují jednotlivé tělesné soustavy člověka. Nezbytný teoretický výklad je navíc rozšířen o související antropologická témata (etnická variabilita, antropofagie aj.). S mnohými z nich se posluchači během svého studia již seznámili, nyní na ně však bude nahlíženo z biologické perspektivy, což umožní posunout dosavadní znalosti do širšího kontextu. Jednotlivé prezentace jsou doprovázeny názornými videoprojekcemi nebo ukázkou trojrozměrných modelů.				
Osnova:				
1. Úvod do biologie a genetiky člověka; základní pojmy				
2. Opěrná soustava; rozdíly na kostře mezi člověkem a vyššími primáty				
3. Pohybová soustava – svalstvo; antropofagie (motivace; choroby)				
4. Kůže; tělesná teplota; termoregulační systém; etnická variabilita				
5. Smyslové orgány; hendikepované skupiny				
6. Oběhová soustava; krevní skupiny; civilizační choroby; míza a mízní oběh				
7. Dýchací soustava; biologická adaptace na pobyt v různých zeměpisných šířkách				
8. Trávicí soustava; lokální genetické adaptace (trávení laktózy, alkoholu aj.); formy vegetariánství				
9. Vylučovací soustava; metabolismus; vitamíny				
10. Nervová soustava; toxikomanie; změněné stavy vědomí				
11. Žlázy s vnitřní sekrecí a jejich hormony; růstové a duševní poruchy				
12. Rozmnožovací soustavy; sexualita člověka; historie antikoncepce				
13. Vývoj jedince (ontogeneze); teorie o budoucím vývoji člověka (fylogeneze)				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
FLEISCHMANN, J., LINC, R. <i>Anatomie člověka I.</i> Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1964. 268 s.				
JURMAIN, R. et al. <i>Introduction to physical anthropology.</i> 2009-2010 ed. Belmont: Wadsworth, 2010. 587 s. ISBN 978-0-495-60234-7.				
KOTTAK, C. <i>Anthropology: Appreciating Human Diversity.</i> 14th edition. New York: McGraw-Hill, 2010. 720 s. ISBN 978-0-07-811699-5.				
NOVOTNÝ, I., HRUŠKA, M. <i>Biologie člověka: [pro gymnázia].</i> 4., přeprac. vyd. Praha: Fortuna, 2007. 239 s. ISBN 978-80-7373-007-9.				
ROSYPAL, S. a kol. <i>Nový přehled biologie.</i> 1. vyd. Praha: Scientia, 2003. 797 s. ISBN 80-7183-268-5.				
STOCKLEY, C. a kol., 1994: <i>Ilustrovaný přehled Biologie,</i> nakl. a vyd. Blesk, Ostrava				
ŠMARDA, J. <i>Genetika pro gymnázia.</i> 1. vyd. Praha: Fortuna, 2003. 143 s. ISBN 80-7168-851-7.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
<i>Základem pro studium je některá ze středoškolských učebnic Biologie člověka; vzhledem k tomu, že se v konkrétních publikacích liší rozsah věnovaný jednotlivým tématům, lze doporučit i kombinaci několika z nich. Možné příklady jsou uvedeny i v seznamu základní studijní literatury.</i>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)			celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu	Variabilita lidské tělesnosti z pohledu biologie, psychologie a společenských věd	č.	36.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet	Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující			
Mgr. Věra Pivoňková, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky			
Anotace:			
<p>Kurz bude zaměřen na seznámení se s různými teoretickými modely vysvětlujícími lidskou variabilitu na morfoloické, behaviorální a psychologické úrovni. Na lidskou tělesnost bude pohlíženo pomocí metodologických přístupů přírodních i společenských věd. Bude představen evoluční přístup k lidské morfologii, který srovnává tělesnou stavbu člověka s ostatními primáty, ale i ostatními živočichy v rámci fylogeneze. Dále bude představen ekologický přístup, který chápe lidskou variabilitu jako adaptaci na rozdílné přírodní podmínky. Dalším z významných zdrojů lidské variability je působení pohlavního výběru, jehož důsledkem je existence pohlavního dimorfismu, dále pak rozdíly v ontogenetickém vývoji, které jsou významným zdrojem vnitropohlavní variability. Druhá polovina kurzu bude zaměřena na lidskou tělesnost z pohledu kulturní a sociální antropologie tzn. na vliv kultury na lidskou tělesnou variabilitu (např. plastické operace, tetování), na sociální percepci různých aspektů lidské tělesnosti (např. přisuzování osobnostních vlastností podle vzhledu), vliv sociálních stereotypů, a dále na subjektivní prožívání lidské tělesnosti: Body-image, self-esteem, sebepojetí a jeho psycho-sociální důsledky. Bude probrán i psychosomatický koncept tělesnosti a systémy psychofyzických typologií, které vznikly v evropském kulturním kontextu.</p>			
Osnova:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Variabilita morfoloogie tělesného uspořádání, tělesného plánu v rámci fylogeneze. Srovnání tělesné stavby člověka s ostatními primáty (znaky typické pro člověka: anatomické, morfoloické např. rozvoj mozku (cefalizační index), WHR. Diverzita morfoloických rysů v evolučním pohledu (přírodní výběr). 2. Variabilita lidské těla jako adaptace na rozdílné přírodní podmínky. Modely popisující lidskou variabilitu: např. klinální, populační, genetický přístup. Mezipolulační i vnitropopulační variabilita v tělesné výšce, SDS v tělesné výšce, v tělesné hmotnosti, distribuce krevních skupin, atd. 3. Variabilita ontogenetického vývoje. Působení pohlavních hormonů v průběhu perinatálního vývoje (lateralizace mozku), v období dospívání. Variabilita v rychlosti ontogenetického vývoje a jeho jednotlivé fáze, růstová křivka. 4. Sexuální dimorfismus tělesné stavby např. WHR, BMI, V-shape, délka končetin, sexuální dimorfismus lidské tváře, vousy, vlasy. 5. Sociální percepcie lidské tváře: identifikace, sociální psychologie (působení sociálních stereotypů ve vnímání lidské tváře, přisuzování psychologických charakteristik, modely vysvětlující fungování teorie pravdivého jádra). Celostní charakteristiky ovlivňující přisuzování osobnostních charakteristik (atraktivita, průměrnost, symetrie, maskulinita-femininita, sebepodobnost). 6. Patologická variabilita (morfoloické změny v souvislosti s geneticky podmíněnými chorobami). Změny morfoloogie způsobené nepříznivými ekologickými podmínkami v průběhu ontogenetického vývoje (např. fetální alkoholový syndrom...) 7. Lidská variabilita z hlediska pohlavního výběru, evoluce lidské atraktivity 8. Vliv kultury na morfoloickou variabilitu (např. plastické operace, korzety-euroamerická oblast, bandáže hlavy-Severní Amerika, chodidla-Čína, prodlužování krku-Afrika, barva vlasů, mutilace, tetování), vliv na atraktivitu a identitu jedince. 			

9. Historie a současnost psychofyzických typologií v evropském kulturním kontextu (např. E. Kretshmer, W. Sheldon)	
10. Tělo v kontextu evoluce, kultury, sociálních a rodinných vazeb. Psychosomatický koncept tělesnosti jako nevědomí (toho co si přinášíme z naší fylogeneze, ontogeneze, jako výsledek patologických procesů, symbolický význam a historie tohoto pojetí lidské tělesnosti (pojetí fýsis, pojetí mikrokosmu-makrokosmu, jiné možnosti interpretace aspektů lidské tělesnosti). Koncept druhého mozku.	
11. My a oni: Rozlišování mezi jednotlivými skupinami jako základní prvek lidské orientace (Eibl - Eibesfeldt), etnocentrismus, other- race efekt, historie tohoto přístupu (např. antická fyziognomie)	
12. Modely vysvětlující vnímání tváří (Exemplární, škálový). Historie výzkumu vnímání lidské tváře: (Söndiho test, současné studie pomocí stimulů (Identit-kit, fotografie, kompozitní fotografie, skeny).	
13. Subjektivní prožívání lidské tělesnosti a jeho poruchy: Body- image, self-esteem, sebepojetí. Vliv kultury např. médií na vytváření stereotypů v oblasti sociální percepce tváře, na sebehodnocení a sebezpožívání	
např. působení sociálního prostředí na sebe-posouzení atraktivity či na rozvoj patologických stavů, např. poruchy příjmu potravy.	
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	
BARRET, L.; DUNBAR, R.; LYCETT, J. <i>Evoluční psychologie člověka</i> . 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7.	
BENEŠ, J. <i>Člověk</i> . 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1994. 342 s. ISBN 80-204-0460-0.	
DARWIN, CH. <i>O původu člověka</i> . 2. vyd. Praha: Academia, 2006. 357 s. ISBN 80-200-1423-3.	
GOULD, S. J. <i>Jak neměřit člověka: pravda a předsudky v dějinách hodnocení lidské inteligence</i> . Praha: Lidové noviny, 1998. 436 s. ISBN 80-7106-168-9.	
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky	
GROGAN, S. <i>Body Image. Psychologie nespokojenosti s vlastním tělem</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 184 s. ISBN 80-7169-907-1.	
NAKONEČNÝ, M. <i>Psychologie osobnosti</i> . 2. vyd. Praha: Academia, 2009. 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.	
PARK, M. A. <i>Biological Anthropology</i> . 2. vyd. Mountain View: Mayfield, 1999. 412 s. ISBN 0-7674-0512-9.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	celkem hodin kontaktní výuky
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly	

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář psaní odborných článků			č. 37.
Typ předmětu	PV	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
<p>Anotace: Účelem kurzu je seznámit začínající badatele se specifiky stylu odborných textů a úskalími, které proces psaní s sebou přináší. Kurz je veden seminární formou s důrazem na výměnu vlastních zkušeností a pisatelských taktik. Určeno především pro pokročilejší studenty, kteří již píšou nebo se chystají publikovat v odborném tisku.</p> <p>Osnova:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proč psát odborný text? 2. O čem psát? Definování tématu. Typy odborných statí. 3. Výběr časopisu. Zaměření odborných žurnálů. 4. Časový plán. Rozčlenění problému. 5. Abstrakt. Specifika jednotlivých částí textu. 6. Draftování. Volné psaní. 7. Revize. Zpětná vazba. Kolektivní psaní. 8. Podání. Průvodní dopis. 9. Odpověď recenzentům. Opravy. Odborné diskuze. 10. Hledání času na psaní. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
MURRAY, R. <i>Writing for academic journals</i> . Maidenhead: Open University Press, 2005. 223 s. ISBN 978-0-335-22660-3. MURRAY, R.; MOORE, S. <i>The handbook of academic writing: a fresh approach</i> . Maidenhead: Open University Press, 2006. 196 s. ISBN 0-335-21934-9. ELBOW, P. <i>Everyone can write: essays toward a hopeful theory of writing and teaching writing</i> . New York: Oxford University Press, 2000. 475 s. ISBN 0-19-510415-3.				
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky				
BECKER, H. S. <i>Writing for social scientists: how to start and finish your thesis, book, or article</i> . 2. vyd. Chicago: University of Chicago Press, 2007. 197 s. ISBN 978-0-226-04130-8. KÖRNER, A. M. <i>Guide to Publishing a Scientific Paper</i> . London/New York: Routledge, 2008. 106 s. ISBN 978-0-415-45266-3.				
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)		celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly				

D – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Čich, biologie, komunikace a kultura			č. 38.
Typ předmětu	P	Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 5
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	klasifikovaný zápočet		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující				
doc. Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.				
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky				
Anotace:				
Kurz představuje náš nejméně racionalizovatelný smysl z pohledu několika vědních oborů. Probíráno bude jednak biologické fungování čichu (tj. morfologie a fyziologie), tak i kognitivní procesy, s čichem spojené. V druhé části kurzu bude zaměřena pozornost na komunikační roli čichu u člověka z evoluční perspektivy. V neposlední řadě bude věnována pozornost i kulturním aspektům, spojeným s čichem. Především se bude jednat o problematiku čichových mytologií (osmologií), jazykového vyjádření vůně a procesu deodorizace v současném euroatlantickém světě.				
Osnova:				
<ol style="list-style-type: none"> Anatomie a molekulární fyziologie čichu. Nosní dutina, čichová sliznice, čichový nerv, čichový lalok, trojklanný nerv, vomeronazální orgán, čichové receptory a jejich specifita, vibrační teorie. Neurofyziologie čichového vnímání. Zpracování emocionálně zabarvených podnětů, kortikální reprezentace, využití elektrofyziologie a neurovizuálních metod. Psychofyziologie čichu. Senzitivita, rozpoznávání, pojmenování, vývoj čichových funkcí, kulturní, pohlavní a individuální rozdíly. Chemická komunikace. Chemická komunikace primátů, pachové žlázy, významnost axily, apokrinní žlázy, potní a mazové žlázy. Pachový podpis. Genetické faktory, výzkumy dvojčat, faktory prostředí, strava, onemocnění, menstruační cyklus, emoce, individuální rozpoznávání. Feromony. Definice feromonu a její konceptuální problémy, chemické složení a analýza, spouštěče a primery, teritoriální značkování. Feromony II. Alarm feromony, kairomony, agregační feromony, sexuální feromony, čichové interakce matka-dítě. Čich a sexualita. Role MHC, role androstenů a krátkých mastných kyselin, koreláty čichové přitažlivosti, menstruační synchronie. Čichová paměť a emoce. Specifika čichové paměti, implicitní vs. explicitní paměť, problém verbálního označování, hedonické hodnocení, vznik averzí, vliv čichu na emoční prožívání. Čich a jazyk. Problém verbálního označování vůně, kategorizace vůně, čichové metafory. Čich a prostředí. Pachové mapy, smellscape, orientace pachem, čichové aspekty jídla. Čichové mýty a evropská kultura vůně. Osmologie, vůně a náboženství, spojení pachu s infekcí, deodorizace, pachová identita, parfémy, Aromaterapie. 				
Základní studijní literatura a studijní pomůcky				
BEAUCHAMP, G. K.; BARTOSHUK, L. <i>Tasting and smelling</i> . San Diego: Academic Press, c1997. 231 s. ISBN 0-12-161958-3.				
BURR, CH. <i>The emperor of scent: a story of perfume, obsession, and the last mystery of the senses</i> . London: Arrow books, 2004. 480 s. ISBN 0-099-46023-8.				
CLASSEN, C.; HOWES, D.; SYNNOTT, A. <i>Aroma: the cultural history of smell</i> . London: Routledge, 1994. 248 s. ISBN 0-203-29576-5.				
CORBIN, A. <i>Narcis a miazma: pach a společenské představy 18. a 19. století</i> . 1. vyd. Praha: Argo, 2004. 290 s. ISBN 80-7203-529-0.				
DROBNICK, J. <i>The smell culture reader</i> . Oxford: Berg, 2006. 442 s. ISBN 1-84520-213-9.				

DOTY, R. L. *Handbook of Olfaction and Gustation*. 2. vyd. New York: Marcel Dekker, 2003. 1176 s. ISBN 0-8247-0719-2.

GILBERT, A. *What the nose knows: the science of scent in everyday life*. 1. vyd. New York: Crown Publishers, 2008. 290 s. ISBN 978-1-4000-8234-6.

HERZ, R. *The Scent of Desire: Discovering Our Enigmatic Sense of Smell*. New York: William Morrow, 2007. 288 s. ISBN 978-0-06-082538-6.

KOHN, J. V.; FRANCOEUR R. T. *The Scent of Eros. Mysteries of Odour in Human Sexuality*. New York: Continuum, 1995. 304 s. ISBN 0-595-23383-X.

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

MULLER-SCHWARZE, D. *Chemical Ecology of Vertebrates*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 578 s. ISBN 978-0521-36377-8.

ROUBY, C. et al. *Olfaction, taste, and cognition*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. 462 s. ISBN 0-521-79058-1.

STODDART, D. M. *The scented ape. The biology and culture of human odour*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. ISBN 0-521-39561-5.

TURIN, L. *The secret of scent: adventures in perfume and the science of smell*. London: Faber and Faber, 2006. 207 s. ISBN 0-571-21537-8.

WYATT, T. D. *Pheromones and Animal Behaviour. Communication by Smell and Taste*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 391 s. ISBN 978-0-521-48068-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly